

DEZERTÉR

žádný haléř, žádný muž na válku a militarismus

1/2026

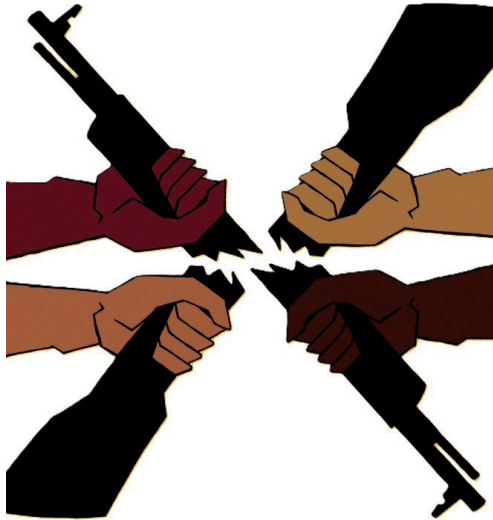
- časopis Antimilitaristického sdružení Dezertér -

SLAVÍME PRVNÍ ROK DEZERTÉRA

10,-

Antimilitaristický zpravodaj Dezertér vstupuje do druhého ročníku. Také letos se můžete těšit na dalších šest čísel nekompromisního postoje proti válce, zbrojení, militarizaci společnosti a myšlení. Jsme hlasem pracující většiny, tak pojd' křičet spolu s námi slovem, tiskem i činy:

VÁLKU VÁLCE!

Koncem roku 2024 byly z iniciativy několika pracujících kamarádů a kamarádek s antimilitaristickým přesvědčením zahájeny přípravy na založení časopisu Dezertér. Jakmile se podařilo ze skromných příspěvků vybrat na zahájení tisku, započalo se s přípravou prvního čísla, které vyšlo tesně před koncem roku v nákladu 900 kusů. Ze skromných počátků se podařilo kolem redakce shromáždit na 80 distributorů a distributerek. Kolem redakce vznikl volný, neformální antimilitaristický kolektiv s několika desítkami lidí v Česku i na Slovensku. Kolektiv Dezertéra se na jaře začal také fyzicky scházet v Praze na měsíčních setkáních. Na setkáních se společně řeší vydávání časopisu, plánují aktivity a diskutuje se na různá témata. Náklad Dezertéra se s dalšími čísly a novými distributory vyšplhal na 1500 kusů na číslo. Kromě rádných čísel jsme vydali speciální agitační číslo „Dezertéra“ v českém i slovenském jazyce, jehož náklad se vyšplhal na 3500 kusů, které byly zdarma rozdávány na veřejných akcích, místech a našimi distributory. Na podzim jsme vydali v příležitosti dvou let války v Palestině také solidární číslo „Dezertéra“, který byl rozšířen v 400 kusech na demonstraci „Dva roky genocidy“ v Praze. Podařilo se také v součinnosti s ukrajinskými přáteli vydat jedno číslo ruskojazyčného „Dezertéra“ a v počtu 400 kusů zdarma rozdat mezi

zahraničními ukrajinskými dělníky. Celkem se tedy podařilo za rok rozšířit přes 11 000 výtisků Dezertéra. To vše bylo možné díky obětavé práci jednotlivých distributorů a distributerek. Antimilitaristická propagace však nezůstala jen na stránkách časopisu, sociálních sítích, ale přelila se také do ulic. A tak v mnoha velkých městech, ale i těch nezapadlejších vesnicích bylo a je možné spatřit naše plakáty a samolepky. Jen samotných samolepek se nám za rok činnosti podařilo rozšířit přes 20 000 kusů. Budeme pracovat na tom, aby si antimilitarismus našel přízeň u každého pracujícího člověka a studenta. A ty nám s tím můžeš pomoci. Protože společně můžeme zbrojení a přípravy na další válku zastavit. Postavme se za budoucnost v míru! Přidej se do nově založeného Antimilitaristického sdružení Dezertér.

NE BRANNÉ POVINOSTI

Zatímco někteří politici mluví o povinné vojně, o obraně vlasti, o válce – oni se jí bát nemusí. Nehrozí jim peklo zákopů, oni nebudou potravou pro děla. V případě ohrožení státu nebo válečného stavu jim branná povinnost dává imunitu. Nepovolávají se totiž poslanci, senátoři, členové vlády, ústavní soudci, prezident, hejtmani, ministerští úředníci, policisté či hasiči. A najde se klička i pro bohaté, vlastníky firem a šéfy. Umírat v jejich válkách máme totiž jen my – chudí pracující lidé a naše děti!

Co vlastně říká branný zákon, který vešel v platnost v roce 2004? V rámci branné povinnosti musí všichni občané - muži i ženy ve věku 18 až 60 let - plnit úkoly ozbrojených sil České republiky. To zahrnuje třeba povinnost občana podrobit se odvodnímu řízení a plnit další povinnosti stanovené branným zákonem. Jestliže bylo došlo ke stavu ohrožení nebo k válečnému stavu, vláda může rozhodnout, jaké ročníky či kvalifikace by k odvodům přizvala. Takže je jasné, že jako potrava pro děla

Jak se nenechat odvést do války

půjdou obyčejní pracující lidé. Ve zkratce lze ale říci, že stát tak může povolovat prostřednictvím povolávacího rozkazu všechny občany v dané věkové kategorii, aby bránili svou zemi. Mobilizace tak může být částečná nebo všeobecná. Mobilizaci ozbrojených sil nařizuje a ruší prezident republiky mobilizační výzvou na návrh vlády. Mobilizační výzvu vyhlašuje prezident republiky prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků.

POVOLÁVACÍ ROZKAZ A ODVOD

Povolávací rozkaz se doručuje nejméně 30 dnů před nástupem. Občan je povinen dostavit se k odvodnímu řízení na stanovené místo v době uvedené v povolávacím rozkaze vydaném krajským vojenským velitelstvím, a prokázat svoji totožnost občanským průkazem nebo cestovním dokladem. Kdo se nemůže dostavit ve stanovené ... (POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 2)

UVNITŘ ČÍSLA

GENOCIDA V SUDÁNU...

Jak západní zbrojařské firmy vydělávají na válce v Sudánu...

- na 5. straně -

IZRAELSKÁ ODPIRAČKA...

Proč Daniela Schulz odmítla sloužit v izraelské armádě...

- na 9. straně -

KAŽDÉ 2 MIN DEZERTÉR...

Na Ukrajině každé 2 minuty z armády zběhne jeden dezertér...

- na 10. straně -

ROZHOVOR S ANTIMILITARISTY Z UKRAJINY

- na 11-15. straně -

ANTIMILITARISMUS...

Antimilitarismus slavného německého básníka a spisovatele Ericha Mühsama...

- na 16-18. straně -

PROTIVÁLEČNÁ POVÍDKA: VÁNOČNÍ ZÁZRAK

Autorská povídka naší čtenářky, která nás svým dějem vrátí v čase...

- na 18 - 19. straně -

době k odvodnímu řízení, je povinen to neprodleně oznámit krajskému vojenskému velitelství, které jej povolalo, důvody písemně doložit a dále ohlásit pomínutí těchto důvodů. Tento občan se odvodnímu řízení podrobí dodatečně.

Povolání je dle zákona při odvodním řízení povinen podrobit se lékařské prohlídce, popřípadě dalším odborným vyšetřením. Lékařské prohlídce mohou být přítomni jen zdravotníci pracovníci. Nemohou-li lékaři zjistit přesně zdravotní stav, odešlou ho k odborným vyšetřením do zdravotnického zařízení, které sami určí. Podle výsledku lékařské prohlídky a vyhodnocení dotazníku, popřípadě výsledků odborných vyšetření, lékaři zpracují posudek o stupni zdravotní způsobilosti vykonávat vojenskou činnou službu, který je podkladem pro rozhodnutí o schopnosti nebo o neschopnosti vykonávat vojenskou činnou službu.

Jestli na to však budou brát ze zákona zřetel, je otázka. Odvodní komise podle zjištěného zdravotního stavu vydá rozhodnutí o schopnosti či neschopnosti vykonávat vojenskou činnou službu. Rozhodnutí o schopnosti nebo o neschopnosti vykonávat vojenskou činnou službu se povolánímu oznamuje ústně a současně se mu předá jeho písemné vyhotovení. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek a projedná se až po ukončení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Takže ačkoli s rozhodnutím nemůžete souhlasit, nemáte možnost se odvolat a dovolat se spravedlnosti. Vláda si vás povolala a jste její otrok v uniformě, se kterým si mohou nakládat dle své vůle.

KDO SE VYHNE VOJNĚ?

Za důvody důležitého zájmu bezpečnosti českého státu se považuje zabezpečení nezbytné činnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny, Kanceláře Senátu, Kanceláře prezidenta republiky, soudů, státních zastupitelství, bezpečnostních sborů, zpravodajských služeb, zdravotnických záchranných služeb, subjektů hospodářské mobilizace, státních podniků, organizačních složek státu a příspěvkových organizací, jejichž zakladatelem nebo zřizovatelem je ministerstvo nebo Ministerstvo vnitra anebo Ministerstvo spravedlnosti, právnických a fyzických osob, které převzaly závazek k zajišťování obrany státu, České pošty, diplomatických misí nebo konzulárních úřadů v zahraničí a dalších státních orgánů a orgánů samosprávy, zabezpečení nezbytného chodu národního hospodářství, zabezpečení úkolů obcí na úseku požární ochrany, nebo zabezpečení nezbytné ochrany obyvatel.

Ze zmíněno výše jasně vyplývá, že našim šéfům a zaměstnavatelům díky výjimce „nezbytného chodu národního hospodářství“ nebude hrozit branná povinnost a navíc budou moci určit, kdo z pracujících půjde na frontu,

protože podle branného zákona žádost o zproštění výkonu mimořádné služby podává zaměstnavatel pro svého zaměstnance za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu u krajského vojenského velitelství podle místa trvalého pobytu zaměstnance. Zaměstnavatel může od svého zaměstnance vyžadovat předložení vojenské knížky nebo rozhodnutí o jeho schopnosti vykonávat vojenskou činnou službu ke zjištění údajů potřebných pro podání žádosti. Zaměstnanec je povinen tomuto požadavku vyhovět. Na zproštění výkonu mimořádné služby není právní nárok. Hlavní rozhodnutí bude mít odvodní komise, která je tvořena: předsedou, jenž je ředitelem krajského vojenského velitelství, členy jsou zástupce obecního úřadu obce s rozšířenou působností určený starostou a 2 civilní lékaři. Propojení obecních politiků s místními podnikateli není třeba nijak zvlášť připomínat, a tak je jasné, že své sponzory a přátele na frontu posílat nebudou. Pomineme-li skutečnost, že mají dost peněz a vlivu, aby sobě a svým dětem zajistili lékařské správy o nezpůsobilosti k výkonu branné povinnosti.

DOTAZNÍK PRO ARMÁDU

Jak získá armáda informace, koho odvést? Krajské vojenské velitelství zapíše k odvodnímu řízení občany v rozsahu stanoveném nařízením vlády na základě údajů získaných z evidence obyvatel, která je vedena v informačním systému evidence obyvatel, jehož správcem je podle zvláštního právního předpisu Ministerstvo vnitra. Z informačního systému jsou krajská vojenská velitelství a Ministerstvo obrany oprávněny získávat jméno nebo jména a příjmení, rodné číslo, státní občanství, adresu místa trvalého pobytu a zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům.

Vojenské úřady můžou každému zaslat dotazník. Každý je povinen vyplnit dotazník zasláný mu příslušným krajským vojenským velitelstvím, vyžádat jeho doplnění registrujícím lékařem, a s 1 fotografií o rozměrech 35 x 45 mm, odpovídající jeho současné podobě, jej nejpozději do 30 dnů ode dne jeho dodání vrátit. Jestliže je postižen vadou nebo nemocí, pro kterou není schopen dotazník sám vyplnit, učiní tak za něj osoba blízká. V dotazníku je povinen uvést jméno, příjmení, rodné číslo, adresu místa trvalého pobytu, dosažené vzdělání, zaměstnání, zvláštní schopnosti a znalosti, subjektivní údaje o svém zdravotním stavu, dále i jméno, příjmení a adresu místa trvalého pobytu rodičů nebo manželky (manžela) anebo družky (druha). Součástí dotazníku jsou údaje o zdravotním stavu zjištěné na základě preventivní prohlídky provedené v příslušném předpisu. Registrující lékař je povinen období podle zvláštního právního

v dotazníku uvést požadované údaje o zdravotním stavu zjištěné při poslední preventivní prohlídce, popřípadě je doplnit o výsledky nových vyšetření, provedených v období od této prohlídky do doby vyplnění dotazníku.

PENĚŽNÍ POSTIHY ZA PŘESTUPKY

Přestupku se dopustí ten, kdo ve stanovené lhůtě nevrátí vyplněný dotazník (§ 19), úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný údaj nebo požadovaný údaj zatají, anebo nesplní ohlašovací povinnost, bez náležité omluvy se nedostaví k přezkumnému řízení, nebo úmyslně zničí nebo poškodí anebo zneužije vojenskou knížku, osobní známku nebo povolávací rozkaz. Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) až d), spáchaný mimo stav ohrožení státu nebo mimo válečný stav, lze uložit pokutu do 15 000 Kč; za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d), spáchaný za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, lze uložit pokutu do 30 000 Kč.

ODMÍTNUTÍ VOJNY Z DŮVODU SVĚDOMÍ

Odůvodněné prohlášení o odmítnutí výkonu mimořádné služby se podává písemně příslušnému krajskému vojenskému velitelství. V prohlášení se uvede jméno nebo jména, příjmení, rodné číslo a adresa místa trvalého pobytu vojáka. Odmítnout vykonávat mimořádnou službu z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání lze do 15 dnů ode dne předání rozhodnutí o schopnosti občana vykonávat vojenskou činnou službu vydaného při odvodním řízení, nebo do 15 dnů ode dne účinnosti vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Krajské vojenské velitelství předá odůvodněné prohlášení o odmítnutí výkonu mimořádné služby do 10 dnů od jeho podání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa trvalého pobytu. Kdo odmítne vykonávat mimořádnou službu, podléhá pracovní povinnosti podle zvláštního právního předpisu.

I TY SI PŘIPRAVEN POLOŽIT HLÁVKU VE VÁLCE?

NASRÁT

ŽÁDNE HLÁVKY PRO ARMÁDU!
ŽÁDNE HLÁVKY MILITARISMU!

Listina základních práv a svobod sice stále garantuje právo odmítnout vojenskou službu z důvodu svědomí, ale vztahuje se to jen na mimořádnou vojenskou službu v případě vyhlášení válečného stavu a umožňuje to odmítnutí bez následků. Podle § 6 branného zákona platí, že voják v záloze může odmítnout vykonávat mimořádnou službu z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání. Nejdůležitější na tom všem je, co je vlastně taková výhraďa svědomí, protože relevantní náboženskou výjimku bude mít málokdo – opravdu nebude stačit si najednou vzpomenout, že babička byla kdysi asi křesťanka a když jste byli nemluvně, polili vás proto v kostele svěcenou vodou. „Ústavní soud zdůrazňuje, že oprávněnou výhraďu svědomí nelze ztotožňovat s jakýmkoli subjektivně vnímaným nesouhlasem s právní povinností... nýbrž tento nesouhlas musí být svým nositelem vnímán jako bezpodmínečná povinnost respektovat určité závazné mravní normy v konkrétní situaci, musí jít o vážné, mravní rozhodnutí v rovině dobra a zla.

Je tedy zjevné, že proto, abyste mohli argumentovat svědomím vážně, ale vážně nestačí, abyste řekli: „Moje svědomí mi to nedovoluje.“ Stát má nástroje, jak si poslušnost vynutit. Pojďme se proto podívat na další judikaturu: „Rozhodnutí o odmítnutí vojenské služby z důvodu svědomí má být podloženo zásadními námitkami ideové povahy, nikoli pouze nechutí splnit tuto občanskou povinnost. Dle Listiny základních práv a svobod musí jít o rozpor s vlastním svědomím nebo náboženským vyznáním, tedy o závazné mravní rozhodnutí... Pokud jde o samotné právo odmítnout vojenskou činnou službu, pokládá Ústavní soud za svou povinnost zdůraznit, že se jedná o právo, které je ústavně vázáno na splnění podmínky čl. 15 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a musí být proto všemi soudy chápáno jako speciální úprava svobody svědomí, jež je jednou ze základních ústavních svobod.

Podobná úprava existuje i v jiných evropských státech, kde je toto právo vázáno pouze na zcela zásadní důvody tkvící ve svobodě svědomí. Také v Česku platí, že teprve stane-li se výkon vojenské služby zásadním mravním konfliktem vlastního svědomí, může intenzita tohoto vnitřního konfliktu založit ochranu ústavního subjektivního práva svobody svědomí vůči stanoveným zákonným povinnostem. Za této situace čl. 15 odst. 3 Listiny základních práv a svobod neumožňuje státu, aby vynutil výkon vojenské služby. Více různých jednání může být ve svém souhrnu chápáno jako jeden čin, jde-li o jednání, jež se nacházejí ve vzájemném vnitřním vztahu přímé souvislosti, takže jde o více projevů téhož činu.

Proto při každém posouzení jednotlivého případu je třeba zkoumat nejen závazné důvody svědomí a trvalost úmyslu, ale též vzájemnou vnitřní propojenost opakujícího se jednání téže osoby.“ (Podle Pl.ÚS 19/98 ze dne 3. 2. 1999). V takovém případě je vlastně ku prospěchu být aktivním antimilitaristou či antimilitaristkou již dnes, aby bylo před vojenskými úřady snadnější prokázat výhraďu svědomí a podložit ji ideologickým zdůvodněním.

VŠICHNI JAKO ZAJATCI STÁTU

Všichni, na které se vztahuje branná povinnost, musejí mít po dobu stavu ohrožení státu nebo válečného stavu k cestování do zahraničí souhlas. Souhlas k cestování do zahraničí občanu dosud neodvedenému a vojákovi v záloze vydává příslušné krajské vojenské velitelství; vojákovi v mimořádné službě tento souhlas vydává ministerstvo. Na vydání souhlasu k cestování do zahraničí není právní nárok.

POVINNOST DOSTAVIT SE K ODVODU

Povolaný je povinen dostavit se na stanovené místo v době uvedené v povolávacím rozkaze, který se dočká jako poštovní zásilka do vlastních rukou. Pokud mu povolávací rozkaz nebyl dodán, je povinen se dostavit na stanovené místo v době uvedené ve veřejné vyhláše nebo v mobilizační výzvě. Odvodu se tedy není možné vyhnout na základě toho, že mu dopis nebyl předán. Navíc nyní poslouží i datové schránky, aby se nikdo nemohl vymluvit.

KDY KONČÍ VOJENSKÁ POVINNOST V DOBĚ VÁLKY?

Mimořádná služba končí nejpozději do 3 měsíců po zrušení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu.

Během této doby se vojáci z jejího výkonu propouštějí buď jednotlivě nebo hromadně. Před propuštěním z výkonu mimořádné služby je voják povinen podrobit se lékařské prohlídce vojenským lékařem. Z výkonu mimořádné služby se dále propustí voják dnem nabytí právní moci rozhodnutí vydaného v přezkumném řízení, kterým se stal: 1. neschopným vykonávat vojenskou činnou službu; 2. kterým byl vzat do vazby; 3. kterým byl vyzván k nastoupení výkonu trestu odnětí svobody nebo 4. následující měsíc po dni jeho svémocného vzdání. (Svémocné vzdání, tedy dezerce, po měsíci garantuje propuštění ze služby, avšak následuje trest odnětí svobody dle příslušného paragrafu.)

Možnost propuštění z vojny tak může být legální cestou pouze na základě lékařského rozhodnutí a nebo ještě před odvedením k jednotce na základě odmítnutí vojenské služby z důvodu svědomí. Další možností je stát se kriminálkem a nechat se zavřít, nebo dezertovat.

TRESTY ZA DEZERCII

V případě, že se nedostavíte k odvodu, uprchnete za hranice a nebo dezertujete od své jednotky, české zákony na to pamatují a hrozí půl roku až tři léta vězení. Ve výjimečném případě až osm let vězení. Zákon pamatuje i na antimilitaristickou činnost, která se do toho vztahuje. Paragraf o Porušení osobní a věcné povinnosti pro obranu státu: Kdo nesplní, byť i z nedbalosti, osobní nebo věcnou povinnost pro obranu státu, kdo se úmyslně vyhýbá plnění takové povinnosti, nebo kdo plnění takové povinnosti jiné osobě, byť i z nedbalosti, maří nebo ztěžuje, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta. Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, ohrozí-li činem uvedeným v značnou měrou zájmy obrany státu.

NAPIŠ SI O SAMOLEPKY PLAKÁTY A LETÁKY

Souhlasíš s antimilitaristickými názory, a jsi stejně jako my proti válce, zvyšování výdajů na armádu a proti militarismu? Pojď přiložit ruku k dílu a pomoci jim dostat se mezi co nejvíce lidí. Napiš si o samolepky, letáky a plakáty a my ti je zdarma pošleme poštou, aby si je vylepil a rozdál ve svém okolí. Všechny naše materiály jsou také ke stažení na našem webu v sekci „Ke stažení“.

CO MŮŽE DĚLAT JEDNOTLIVEC?

České zákony a zkušenosti z posledních válečných konfliktů jasně ukazují, že v případě války a mobilizace bude zase umírat za zájmy státu a bohaté menšiny pracující většina. Není příliš dobré spoléhat se na to, že vláda bude respektovat mezinárodní úmluvy o výhradě svědomí. Což ukazuje příklad ukrajinské vlády, která této úmluvě za válečného stavu pozastavila platnost. Spoléhat se na lékařské posudky, pokud nemáte dost peněz na úplatky lékařům, také není příliš dobrá volba. Navíc v mnoha případech na Ukrajině odvádí na frontu i nemocné a chromé lidi, ačkoli měli lékařské posudky, které jim neumožňovaly vykonávat vojenskou povinnost. Přesto je dobré využít dostupných právních norem a stát se vojenským odpíračem z důvodu svědomí, kterou organizuje naše sdružení.

Pro muže a ženy v branném věku, kteří podléhají mobilizaci, není ve válečném stavu možné legálně překročit hranice. V současné době sice český stát nemá dostatek pohraničních složek, které by hlídaly

státní hranici, ale je pravděpodobné, že ji rychle nahradí vojenskými jednotkami, aby zabránil lidem v útěku do zahraničí. Každopádně, v případě vyhlášení válečného stavu vládě nějakou dobu, minimálně několik dnů, potrvá, než začne hlídat hranice.

Pokud někdo nechce vzít zbraň a jít bojovat za vládu, je potřeba, aby jednal rychle a neodkladně učinil kroky k opuštění země, dokud bude snadné překročit státní hranici, která nebude hlídána. Je pravděpodobné, že těch několik celníků, které stát nyní má, bude mít dost starostí s uprchlickou vlnou na silničních přechodech, zde však hrozí zadržení. Proto je lepší využít některé z turistických přeshraničních tras, využít nehlídaných a zalesněných hřebenů hor. Pamatujte, že opustit zemi hned na začátku je mnohem snadnější, než dezertovat od jednotky nasazené v boji, nebo využít služeb převaděčů, kteří si řeknou nehorázné částky a navíc dotyční „převaděči“ mohou být převlečení policisté, takže přijdete o peníze i svobodu.

ANTIMILITARISTÉ ZASTAVÍ VÁLKU

Jako osamoceným jednotlivcům se nám naskytá několik možností, jak se vyhnout mobilizaci a odvedení do války, které jsme popsali v předchozím odstavci.

Jednotlivec je však sám a ne každému se to může povést. Proto je lepší proti válce postupovat kolektivně, jako organizované hnutí pracujících v podobě antimilitaristického hnutí. Proto je důležité jej budovat již dnes, abychom byli jako pracující třída připraveni zastavit vyhlášení války a mobilizaci. Pracujme dnes na tom, aby se nám nestalo to, co našim dědům. Jak chce antimilitaristické, dělnické hnutí zastavit vládu ve vyhlášení války a mobilizace? Pokud bude antimilitaristické hnutí silné, bude mít podporu většiny pracujícího obyvatelstva, vytvořenou síť antimilitaristických skupin ve většině obcí, vliv a členy v odborech. V případě, že vláda a prezident vyhlásí válečný stav a mobilizaci, odpoví antimilitaristické hnutí vyhlášením protiválečné generální stávky a svoláním masových demonstrací a blokad. Cílem bude rezignace takové vlády a zamezení válečného stavu. Generální stávka nesmí být ukončena, dokud nebude dosaženo vytčeného cíle. V každém případě je lepší riskovat pohodlí, zatčení a střety se státní mocí, než utrpení a smrt na frontové linii, kterou pro nás chce vláda vymyslet. Proto je lepší bojovat s vládou válečných štváčů, než umírat jako potrava pro děla v nesmyslné válce. Máme na výběr, a je na nás, jakou budoucnost si pro sebe a své děti připravíme. A ano, bez boje to nepůjde!

KAMPAŇ: NEBUDEME BOJOVAT

Antimilitaristické sdružení Dezertér (ASD) kromě své osvětové a publikační činnosti sdružuje muže a ženy, kteří odmítají vzít zbraň a sloužit v armádě z důvodů svědomí. Osobám, které odmítají sloužit v armádě, poskytuje poradenství, morální a psychologickou podporu a umožňuje být ve sdružení s dalšími osobami stejného přesvědčení, aby se mohly vzájemně podporovat.

PROČ SE STÁT ODPÍRAČEM A SDRUŽIT SE V ASD?

Branná povinnost v Česku platí pro muže i ženy ve věku 18-60let. V případě válečného stavu může být povolán do armády a do bojů v podstatě každý. Přestože právo odmítnout vojenskou službu a mobilizaci zaručuje Listina práv a svobod, v případě války nestačí před vojenskými úřady říct, že odmítám vzít zbraň, ale prokázat, že odpor k výkonu vojenské služby je dlouhodobý a ideologický (případně náboženský). Nenechte nic náhodě a konejte dříve, než bude pozdě.

Z tohoto důvodu mimo jiné vzniklo ASD, aby sdružilo vojenské odpírače a dalo jim možnost prokázat, že jejich antimilitarismus a odpor ke zbrani je ideologický a dlouhodobé povahy. Což každý potvrdí svým členstvím/

Staň se vojenským odpíračem ASD

sympatizantstvím ve sdružení, prohlášením o odepření vojenské služby z důvodu svědomí a zapsáním se do Seznamu vojenských odpíračů v ASD. O tom všem získá podklady pro případ potřeby: členský průkaz, potvrzení o členství/sympatizantství, doklad o Odůvodněném prohlášení odmítnutí vojenské služby u Krajského vojenského velitelství a doklad o zařazení do Seznamu vojenských odpíračů ASD.

CO MÁM UDĚLAT?

Kontaktuj ASD a požádej o členství nebo sympatizantství. Status sympatizanta je určen pro ty, kteří nemají čas být aktivními členy, docházet na porady a podílet se na činnosti. Stáhni si nebo požádej o zaslání formulářů. Vyplň přihlášku a Souhlas se zpracováním osobních údajů, dále Prohlášení o odmítnutí mimořádné služby, které si na poštu za 50 Kč úředně ověř. Zašli na adresu ASD nebo přines na členskou schůzi.

**STAŇ SE I TY
VOJENSKÝM
ODPÍRAČEM**

**Antimilitaristické sdružení Dezertér (ASD)
WWW.DEZERTER.NET**

GENOCIDA V SUDÁNU A VOJENSKÝ PRŮMYSL

Milice Rychlých podpůrných sil (RSF) páchá genocidu v Dárfúru v západním Sudánu v průběhu občanské války se soudánskými vojenskými vládci. RSF jsou vyzbrojeny Spojenými arabskými emiráty (SAE), západním spojencem v Perském zálivu, který dostává obrovské dodávky zbraní z Francie, USA, Velké Británie a dalších zemí. Britské vojenské vybavení prodané SAE bylo nalezeno v rukou RSF. Velká Británie a další země musí okamžitě přestat vyzbrojovat SAE a vyvinout společné úsilí k ukončení války a genocidy.

Viz také prohlášení CAAT: Přestaňte vyzbrojovat SAE! Zastavte soudánskou genocidu! V posledních několika dnech se z města Al-Fasher v soudánské regionu Severní Dárfúr objevují zprávy o hrůzných zvěrstvech, která spáchala milice Rychlých podpůrných sil (RSF) na svých obětech. RSF, které vznikly z provládních milicí Janjaweed, jež v letech 2003-04 spáchaly v Dárfúru genocidu, jsou od roku 2023 zapojeny do občanské války proti soudánské vojenské diktatuře. Téměř dva roky udržovaly Al-Fasher v brutálním obléhání.

Súdánská armáda, tehdy spojenkyne RSF, se v roce 2021 chopila moci pučem, čímž ukončila krátký přechod k demokracii. V roce 2023 se však oba rozešli v mocenském boji mezi soudánským vojenským vládcem, generálem Abdúlem Fatahem al-Burhánem, a vůdcem RSF Mohamedem Hamdánem Dagalem, spíše známým jako Hemedti. Zatímco obě strany se dopustily tak extrémní brutality, že dosáhly „pozoruhodného“ výkonu, kdy vládnoucí juntu vykreslily jako menší zlo. V oblasti Dárfúru v západním Sudánu se RSF dopouštěly masakrů a etnických čistek. Zpráva Centra pro lidská práva Raoula Wallenberga z dubna 2024 šla ještě dále a zjistila, že RSF se dopouštějí genocidy proti masalitskému nearabskému obyvatelstvu západního Dárfúru. RSF také použily v Dárfúru jako válečnou zbraň hladovění, což vedlo k vyhlášení hladomoru v srpnu 2024 v táborech pro vysídlené osoby Zamzam poblíž Al-Fasheru. OSN popsala situaci v Sudánu jako nejhorší humanitární katastrofu na světě a „nejextrémnější hladovou krizi“ – horší, než je dokonce i v Gaze, co se týče absolutního počtu postižených lidí, ne-li co do intenzity masakrů a ničení v poměru k počtu obyvatel. Tato nejnovější hrůzná zpráva se shoduje s odhalením, že dokumenty, které OSN viděla, ukazují, že v rukou RSF bylo nalezeno britské vojenské vybavení vyvážené do

role Spojených arabských emirátů a spoluúčast Západu

Spojených arabských emirátů (SAE). Mezi vybavením se nachází vojenské výcvikové vybavení vyrobené společností Militec v Mid Glamorgan a motory pro obrněná vozidla Nimr vyrobená v SAE, které vyrábí britská dceřinná společnost americké společnosti Cummins Inc. V posledních dvou letech se objevilo mnoho důkazů o dodávkách zbraní RSF ze SAE, ale toto je poprvé, co bylo britské vybavení nalezeno v Sudánu skrze dodávky ze SAE.

Role Spojených arabských emirátů

Již v lednu 2024 informovala organizace Middle East Eye o komplexní síti dodavatelských řetězců, kterou Spojené arabské emiráty používají k dodávkám zbraní pro RSF přes Libyi, Čad a Ugandu. Ty zahrnovaly širokou škálu zbraní a střeliva, včetně raket země-vzduch. V květnu letošního roku se objevily další zprávy o tom, že SAE dodávají RSF čínské drony.

Mezitím, v červenci 2024, Amnesty International zveřejnila podrobnou zprávu o zbraních nedávno vyrobených v SAE, Rusku, Turecku, Číně a dalších zemích, které byly dodány oběma stranám, včetně obrněných vozidel Nimr vyrobených v SAE. Vybavení dodané pro RSF však mohlo pocházet z různých dalších zemí, včetně, jak již bylo uvedeno, Číny a Velké Británie.

Další důkazy o zapojení SAE se objevily v červenci 2024, kdy byly v troskách vozidla RSF v Omdurmánu nalezeny pasy čtyř občanů SAE – pravděpodobně zpravodajských agentů – poté, co jej soudánská armáda prohledala. Toto obvinění se objevilo v dokumentech předaných OSN, které rovněž tvrdily, že SAE dodaly RSF drony schopné shazovat silné termobarické bomby. Súdánský analytik popsal objev pasů, stejně jako podrobnosti o zbraních zabavených od RSF a předložených OSN, jako „nezvratný důkaz“ o zapojení SAE v kombinaci s předchozími důkazy.

Podle serveru Middle East Eye sídlí Hemedtiho obchodní impérium v Dubaji a zlato z dolů kontrolovaných RSF v Sudánu se obchoduje v SAE. SAE využívaly bojovníky RSF jako žoldáky v Jemenu, Libyi a jinde a obecně mají v Sudánu rozsáhlé obchodní a geopolitické zájmy, pro které považují RSF a Hemedtiho za své preferované partnery. Mnoho analytiků se domnívá, že RSF by bez finanční a logistické podpory a dodávek zbraní SAE nebyly schopny vést svou válku tak dlouho.

Západní spoluúčast

Západní země přímo nevyzbrojují žádnou ze stran v Sudánu a USA, EU i Spojené království mají na zemi uvalena zbrojní embarga. (Šokující je, že na Súdán neexistuje žádné zbrojní embargo OSN. V Dárfúru bylo uvaleno částečné embargo na transfery zbraní do Sudánu, které je samozřejmě nemožné vymáhat, jakmile jsou zbraně skutečně dodány.) To však neomlouvá západní země a další mocnosti za spoluúčast na genocidě, a to ani před nedávným objevením britského vybavení.

Selhání kontrol vývozu

Skutečnost, že britské vojenské vybavení dodávané do SAE mohlo být přeposláno RSF, představuje přinejmenším šokující selhání britské kontroly vývozu. Jedním z kritérií, podle kterého vláda posuzuje žádosti o vývozní licence, kritérium 7, je riziko zneužití vybavení a dodání k neoprávněnému koncovému uživateli; a skutečně je jasné uznávání, že SAE v tomto ohledu představují riziko. Z 22 individuálních vývozních nebo obchodních licencí pro SAE, které byly v letech 2015–2024 zamítnuty, bylo 21 zamítnuto podle kritéria 7 a u 18 z nich to byl jediný důvod pro zamítnutí. [1] Jinými slovy, SAE představují známé riziko zneužití a vzhledem k jejich zapojení do války v Sudánu – nemluvě o Libyi, Jemenu a jinde – by to mělo být varovným signálem pro veškerý vývoz do země. Vzhledem k tomu, že však Spojené království neprovádí žádné monitorování koncových uživatelů, aby sledovalo, co se s vojenským vybavením po jeho vývozu děje, je nevyhnutelné, že i když některé licence mohou být na základě posouzení rizik zamítnuty, budou existovat další případy, které budou přehlédnuty. Navíc se zdá, že motory obrněných vozidel byly vyváženy bez nutnosti vývozní licence, jelikož je lze použít i pro civilní vozidla. Dodatečné kontroly vojenského konečného použití takového „civilního“ vybavení se uplatňují pouze v případech, že cílem je země, na kterou je uvaleno britské zbrojní embargo.

Beztestnost pro SAE

Problém však jde daleko za technické selhání v hodnocení kontroly vývozu a daleko za hranice Spojeného království. Navzdory klíčové roli SAE při umožnění genocidní kampaně RSF nedošlo k žádnému úsilí o vyvíjení tlaku na SAE nebo o jejich volání k odpovědnosti a masivní dodávky zbraní z USA a Francie diktatury v Perském zálivu pokračují v nezmenšené míře, stejně jako menší, ale významný vývoz ze Spojeného království. USA byly v průběhu let hlavním dodavatelem zbraní pro SAE a podle SIPRI zajišťovaly 55 % dodávek hlavních konvenčních zbraní, následované Francií se 14 %. Francie by však v budoucnu mohla USA předběhnout s objednávkami bojových letounů Rafale a transportních/tankerových letadel A-330 MRTT ze SAE. SAE jsou však eklektický odběratel, v posledním desetiletí dovážely zbraně také z Turecka (drony), Švédska (radarové systémy), Jihoafrické republiky, Kanady, Jižní Koreje, Nizozemska, Ruska, Izraele, Číny, Německa, Austrálie, Španělska, Velké Británie, Singapuru, Finska, od „neznámých dodavatelů“, Srbska a dokonce i Nového Zélandu. SAE také rozvíjejí vlastní domácí zbrojní průmysl, často s pomocí transferu technologií od dodavatelů zbraní a státní skupina EDGE se již několik let umísťuje v žebříčku SIPRI Top 100 zbrojních společností po celém světě.

Prodej zbraní z Velké Británie a vazby na Spojené arabské emiráty

Spojené království je relativně malým dodavatelem pro SAE, ale jeho prodej zbraní zdaleka není triviální. V letech 2020–2024 byly do SAE vydány jednotlivé vývozní licence na zbraně v hodnotě 825 milionů liber, což je 9. největší příjemce za dané období, a to kromě otevřených licencí. Spojené království nedávno dodalo radary Seaspray pro námořní hlídková letadla pro švédské letouny včasného varování a kontroly GlobalEye, stejně jako motory a systémy doplňování paliva ve vzduchu pro francouzské transportní/tankerové letouny, přičemž dodávky stále probíhají, a má objednávky na rakety vzduch-vzduch Meteor pro francouzské letouny Rafale.

Spojené arabské emiráty samozřejmě nejsou jen lukrativním zákazníkem zbraní pro Západ (a další), ale také zdrojem obrovských investičních možností díky svému obrovskému ropnému bohatství; zejména Spojené království, které je vysoce závislé na finančním sektoru, nechce dělat nic, co by narušilo tok petrodolarů ze zemí Perského zálivu přes svůj akciový trh, banky a další finanční instituce.

To vše může vysvětlovat naprosté selhání západních spojenců SAE v jejich snaze pohnat je k odpovědnosti za umožnění genocidy v Súdánu (nemluvě o jejich zlovolné roli v mnoha dalších konfliktech v regionu i mimo něj, včetně Jemenu a Líbye); žádná omezení prodeje zbraní, žádné sankce, dokonce ani žádné veřejné odsouzení. Spojené království, které v Radě bezpečnosti OSN působí jako „držitel pera“ za Súdán, bylo skutečně obviněno z toho, že SAE chrání před kritikou za jejich roli.

Zastavení dodávek zbraní do SAE by mělo být okamžitým, minimálně prvním krokem, ale k ukončení hrůzného konfliktu v Súdánu je zapotřebí, aby velké mocnosti obecně vynaložily mnohem větší politické, ekonomické a diplomatické úsilí. SAE a další vnější mocnosti podporující jednu či druhou stranu občanské války je třeba donutit k ukončení dodávek zbraní. Přesto neexistuje žádná záruka, že by to vedlo k rychlému ukončení války – i když by to jistě výrazně snížilo schopnost válčících stran bojovat. Budování skutečného míru by vyžadovalo nejen vyjednávání o zastavení aktivních bojů ze strany různých ozbrojených aktérů, ale musí zahrnovat i zapojení občanské společnosti a ženských hlasů.

Nejprve se však USA, Spojené království a další velké mocnosti musí začít naléhavě zaměřovat na ukončení války, a zejména vyvíjet silný tlak na SAE, aby ukončily podporu genocidní kampaně RSF. Ukončení prodeje zbraní SAE by byl dobrý začátek.

[1] Pro Spojené arabské emiráty bylo rovněž zamítnuto mnoho otevřených licencí, ale v tomto případě nejsou uvedena žádná kritéria pro zamítnutí a společnosti mohou i nadále žádat o jednorázové vývozní licence s pevnou hodnotou pro některé nebo všechna zařízení a destinace, které byly zamítnuty.

Informace o autorovi: Kampaň proti obchodu se zbraněmi (CAAT) je organizace se sídlem ve Spojeném království,

BENEFIČNÍ ANTIMILITARISTICKÝ MERCH NA PODPORU DEZERTÉRA

objednávej na: dezserter@riseup.net

NÁŠIVKA 50 Kč

TAŠKA 150 Kč

VLAJKA 150 Kč

TRIČKO 200 Kč

PLACKA
25/30/40 Kč

MÍSTO VETERÁNŮ OSLAVA DEZERTÉRŮ

Antimilitaristický kolektiv sdružený kolem časopisu *Dezertér* vystupuje nejen proti válce a zbrojení, ale také proti militarizaci společnosti a myšlení. Místo ní se snaží vytvářet vlastní proletářskou kulturu odporu. Jedním ze svátků militarismu je také Den válečných veteránů 11. listopadu, kdy se připínají vlčí máky. Symbol těch, kteří byli posláni bojovat a umírat v zájmu mocných. Vlčí mák ale připomíná hroby proletářů, ze kterých se vlády a politici snaží udělat hrůdy a vlastence. Apelují na nás, abychom byli také vlastenci, a když znovu poručí, šli za ně zabíjet a umírat. Jenže to my odmítáme a odpovídáme jim: Nepočítejte s námi!

Odmítli jsme jejich logiku války, a naopak oslavovali ty, kteří odmítli vzít zbraň a střílet – dezertéry a vojenské odpírání. Zatímco politici, armáda a média velebili militarismus a jejich oběti – veterány – antimilitaristé a antimilitaristky přišli s vlastní proletářskou oslavou. Místo vlčích máků jsme si připnuli symbol dezertérů – sedmikrásky – a popularizovali dezertérství a odpor k válce mezi veřejností. Prohlášení „11. listopadu oslavme dezertéry místo válečných veteránů“ bylo přeloženo do několika jazyků, zároveň byly v těchto jazycích připraveny materiály ke stažení.

Na sociálních sítích a webu bylo zveřejněno několik článků k tomuto tématu. Nakonec jsme vyrazili působit především do ulic. V desítkách míst po Česku a Slovensku antimilitaristé a antimilitaristky vyzdobili ulice měst i malých obcí plakáty s nápisem „Kdyby nebylo politiků, nebylo by dne veteránů: 11. listopadu oslavme život a dezertéry, ne válku a smrt!“, zároveň se šířil leták a plakát „Raději sedmikrásku v helmě, než vlčí máky na hrobě“ a tolik oblíbené samolepky s obdobnými hesly. Samolepek bylo vyrobeno 1500 kusů, a ukázalo se, že přístě jich musíme dát vyrobit mnohem více. Na několika místech došlo také k vyvěšování transparentů. Započalo se s tradicí připínání sedmikrásek místo vlčích máků.

Věříme, že se nám bude dařit stále hlouběji pronikat mezi široké vrstvy a posilovat protimilitaristickou kulturu a smýšlení mezi pracujícími a studenty nejen doma, ale i v zahraničí. Den veteránů máme sice za sebou, ale první letní den, 21. června, oslavíme druhý ročník Dne dezertérů a opět nás uvidíte v ulicích nejen s připnutými sedmikráskami. Možná si říkáte, že je dost času, avšak jestli jej chceme důstojně oslavit, je třeba pracovat a agitovat každý den.

ŽIVÝ ODKAZ LUXEMBURGOVÉ a LIEBKNECHTA

Lopez el Rojo

Každý leden si připomínáme tragický konec dvou osobností, které se staly symbolem neústupného odporu proti kapitalismu, válce a militarismu. Rosa Luxemburg a Karl Liebknecht, zakladatelé Spartakovců, byli brutálně zavražděni pravice Freikorps za tichého souhlasu sociálně-demokratické vlády Německa. Jen několik týdnů po ukončení první světové války. Jejich smrt nebyla náhoda, byla cíleným odstraněním lidí, kteří zpochybňovali moc armády, státu a kapitálu.

Karl Liebknecht na počátku první světové války odmítl hlasovat proti válečným úvěrům a veřejně kritizoval militarismus jako nástroj kapitálu. „Náš hlavní nepřítel je doma!“ prohlásil a myslel tím německé vládní vrstvy, které obětovaly miliony životů pro své ambice. Za své postoje skončil ve vězení.

Rosa Luxemburg, stejně jako Liebknecht, odsuzovala válku jako logický důsledek imperialismu a současně mocností, které si rozdělávaly svět. Věřila, že válka nikdy neslouží lidem, ale jen těm, kteří zbrojí a vládou. Odmítala nacionalismus, který z dělníků uměle vytváří nepřátele.

Revoluční naděje a strach vládnoucí třídy

V roce 1918 přišel kolaps německé monarchie, ale také vzpoura námořníků a vznik dělnických rad. Luxemburgová a Liebknecht viděli skvělou šanci na demokratizaci společnosti, ne diktaturu, ale samosprávu, rovnost a konec státu, který stojí nad lidmi místo toho, aby jim sloužil. Předchozí válečné zkušenosti ukázaly, že militarismus je páteří autoritářství a aby mohl skončit, je třeba změnit celý společenský systém. Proto byli vládnoucími elitám nebezpeční.

Spartakovské povstání muselo být zničeno a jeho vůdci umlčeni. Luxemburgová a Liebknecht byli dopadeni, mučeni a zavražděni, stejně jako spousta jejich soudruhů. Jejich těla měla zmizet, ale jejich myšlenky zůstaly a staly se symbolem toho, že militarismus chrání mocné a vraždí ty, kteří jej odhalují. Každý další konflikt jejich myšlenky potvrzuje, protože války se vedou pro hranice, zdroje či zisky.

Proč si je připomínáme dnes?

Protože to, proti čemu bojovali, nezmizelo; rostoucí militarizace a zbrojní závody opět probíhají a většina států navyšuje zbrojní rozpočty víc, než ty sociální. Války, které se vedou kvůli pomyslným čarám na mapách a jiným nesmyslům, ale platí svými životy obyčejní lidé, zatímco mocní a jejich bližní jsou daleko od fronty.

V současné době, kdy jede státní propaganda na plně obrátky a objevují se různé bezpečnostní zákony, jsou nám jejich myšlenky obzvláště blízké. Zbrojní průmysl je opět jedním z nejnvýnosnějších odvětví, stačí se kouknout na zisky miliardáře Strnada a jemu podobných šmejdu.

Je třeba se zeptat – kdo vydělává, když padají bomby? Rozhodně ne ti, kteří ve válkách umírají. Stejně jako v první světové válce platí, že militarismus není obrana života, ale investice do smrti.

Připomínání si smrti Luxemburgové a Liebknechta není nostalgické ani rituální, je to připomínka toho, že odpor není romantika, ale nutnost a také to, že militarismus nemá poslední slovo.

“Válka uvolňuje - zároveň s reakčními silami kapitalistického světa - plodné síly sociální revoluce, které kvasí v jejich hlubinách.”

(Rosa Luxemburg)

**A proto volám:
Smrt kapitalismu,
všechnu moc radám !!!**

PROTOŽE BOHATÍ A VLÁDCI CHTĚLI VÍCE PENĚZ A MOCI

Martin Hodek

Každý rok se na Den válečných veteránů 11. listopadu připínají vlčí máky. Symbol těch, kteří byli posláni bojovat a umírat v zájmu mocných. Vlčí mák ale připomíná hroby proletářů. Antimilitaristé neoslavují války; oslavujeme ty, kteří odmítli vzít zbraň a střelit – dezertéry a vojenské odpirače.

obyčejní lidé, posílání zabíjet a umírat kvůli hranicím, ziskům a moci. Dezertéři a odpírači vojenské služby nejsou zrádci, ale ti, kdo zůstali věrní lidskosti. Ti, kdo se odmítli podílet na zabíjení ve válkách, které nejsou naše.

Den veteránů využívají politici a bohatí, aby balamutili pracující lidi, které pro své mocenské zájmy nahnali navzájem se zabíjet do jatek první světové války. Snaží se nás obelhávat a štvát proti sobě vlastenectvím a nacionalismem. Truchlit nad mrtvými a nenávidět ty na druhé straně státní hranice Jenže ruce od krve našich mrtvých mají právě ti, kteří nám rozkázali bojovat a vyhlásili válku. Ti, kteří dnes před kamerami a fotografie hrají divadlo a litují mrtvých vojáků, kteří jsou jen figurkami na šachovnici. Války totiž nebojují prezidenti, generálové ani zbrojaři. Války bojují

Více než 60 let War Resisters' International v tento den oznamuje jména a příběhy těch, kteří byli uvězněni za své mírové akce. Mnozí jsou odpůrci z důvodu svědomí nebo jsou ve vězení za to, že odmítli vstoupit do armády. Jiní podnikli nenásilné akce, aby narušili přípravu na válku.

Připínejme si tento den místo vlčích máků symbol dezertérů – sedmikrásku! Vytvořme vlastní proletářskou kulturu odporu proti militarismu a válce. Nedovolme jim to udělat znovu! Každý dezertér nás přibližuje k míru. Každá sedmikraska je vzkaz: Války nejsou naší volbou.

JE LISTOPAD A PÁNI ZASE VYTÁHNOU VLČÍ MÁKY

Je listopad a politici vytáhnou kokardy s vlčími máky a budou se dojímat nad mrtvými vojačky a padlými hrdiny jako kdyby šlo o tulipány polámané krupobitím. Je to vrchol pokrytectví, protože kdo ty vojačky na jatka první světové války poslal že?

Neříkám že bychom si padlé neměli připomínat, ale když připomínat, tak v souvislostech! Za neskutečná jatka první světové války nemůže nějaká zlá víla nebo slepý osud. Mocipáni, kteří ji vyhlásili, to udělali z hrabivosti, z hladu moci po území a zdrojích a taky z uražené ješitnosti!

A jen zatraceně málo těchto většinou korunovaných viníků a masových vrahů, stánuo před popravčí četou, příliš málo. Jestli si tedy máme připomínat hrdiny, připomínejme si ty, kteří pomohli válku ukončit, připomínejme si ty, kteří dezertovali nebo se vzepřeli rozkazům. A vyvěsili na lodích rudé vlajky vzpoury a otočili děla na budovy admirality a ne na chudáky v jiných ocelových rakvích.

Kateřina Vaňková

Vzpomínejme na námořníky z Kielu! Vzpomeňme vzbouřence z Boky Kotorské, vzbouřence z Rumburka! Všichni pomohli přiblížit mír a většinou zaplatili cenu nejvyšší. Nezapomínejme, že to nebylo náhle probuzené svědomí politiků a korunovaných, co ukončilo válku, byl to strach z provazu a kulky, byl to strach z toho, že vojačí kteří už mají dost utrpení a umírání otočí zbraně proti nim. Sláva vzbouřencům! Sláva dezertérům!

**DEZERTÉR
NA YOUTUBE
DEJ ODBĚR**

PROHÁŠENÍ IZRAELSKÉ VOJENSKÉ ODPÍRAČKY

Devatenáctiletá Danielle Schultz z Izraele byla odsouzena k 20 dnům vojenského vězení za odmítnutí povinné vojenské služby. Dne 26. října Schultz oznámila své odmítnutí v odvodním středisku v Tel Hašomeru poblíž Tel Avivu. Poté byla odsouzena a v neobvyklém vývoji události poslána domů, aby čekala na slyšení s armádním „výborem pro svědomí“.

Ve veřejném prohlášení zveřejněném před vynesení rozsudku Schultz popsala své rozhodnutí spíše jako akt svědomí než hrdinství. „Neodmítám jsem s tím, že věřím, že můj individuální čin změnil realitu,“ napsala. „Odmítám, protože je to ta nejlidštější věc, kterou lze udělat. Tváří v tvář hladovějícím dětem, násilně vykořeněným vesnicím a civilistům posílaným do mučičích táborů – není jiná možnost.“ Odsoudila probíhající okupaci a ospravedlňování násilí pod rouškou bezpečnosti. „Země, jejíž bezpečnost vyžaduje vyhlazení jiného národa, nemá právo na bezpečnost,“ napsala a dodala, že „izraelská společnost nemá šanci na rehabilitaci, dokud je sionismus jejím neoddelitelným principem.“

DANIELINO PROHLÁŠENÍ

Jmenuji se Daniela Schultz, je mi 19 let a vyrůstala jsem v liberální domácnosti v Tel Avivu. Většinu svého dospívání jsem se politicky angažovala v mládežnické skupině Yesh Atid – kde jsem si osvojila základní přesvědčení, že IDF je nejmorálnější armáda na světě a že všechny její činy jsou oprávněné. V 16 letech jsem začala studovat na smíšené izraelsko-palestinské internátní škole. Útlak, kterému byli vystaveni moji palestínští spolužáci, mi odhalil lež světonázoru, ve kterém jsem vyrůstala, a uvědomila jsem si, že uniforma, o které jsem věřila, že chrání všechny – od řeky k moři, byla ve skutečnosti pro mě spolužáky největší hrozbou a symbolem jejich pokračujícího útla-ku. Proto jsem se rozhodla odmítnout.

Moje odmítnutí není hrdinský čin. Neodmítám proto, že věřím, že můj individuální čin změnil realitu, a nemyslím si, že by si moje rozhodnutí jako Izraelky zasloužilo hlavní pozornost v diskusi o osvobození Palestinců. Odmítám, protože je to ta nejlidštější věc, kterou lze udělat. Tváří v tvář hladovějícím dětem, násilně vykořeněným vesnicím a civilistům posílaným do mučičích táborů – není jiná možnost.

Izraelská společnost jako celek hraje roli v utváření hrozné reality palestinského lidu. Není to „složitá“, neexistující „výjimka z pravidla“ a řeči o nevině čímorálce jednotlivců ve společnosti, jejíž celou podstatou je krveprolití a rasová nadřazenost, jsou irelevantní.

Vnitroizraelský diskurz vždy podmiňoval svobodu palestinského lidu – dokonce i jeho právo na existenci – dopadem na izraelskou bezpečnost. Od pravice, která prohlašuje, že bezpečností dosáhne pouze okupací a výstavbou osad, až po sionisticko-levicovou rétoriku hlásající „bezpečnost přinese pouze mír!“. Odpor Palestinců vůči jejich útla-ku a kolonizovanému statusu je vždy vnímán jako boj o zmíněnou bezpečnost a je následován akty pomsty, páchanými státem Izrael a slepě podporovanými izraelskou společností. V Gaze, na Západním břehu Jordánu a ve vnitrozemí Izrael a jeho občané vnucují palestinskému lidu noční múru, zatímco mainstreamový izraelský názor je, že každý takový krok je „bezpečnostní nutnost“.

Země, jejíž bezpečnost vyžaduje vyhlazení jiného národa, nemá právo na bezpečnost. Národ, který se rozhodne spáchat holocaust na jiném národu, nemá právo na sebeurčení. Politický kolektiv, který se rozhodne vyhladit jiný národ, nemá právo na existenci. Izraelští vojáci nenesou výhradní odpovědnost za útlak palestinského lidu. Je pravda, že jsou to oni, kdo masakruje, hladoví, popravuje, kolonizuje, potlačuje, čistí a vyhlazuje celé čtvrti, města a obyvatelstvo. Je pravda, že bez nich by k holocaustu v Gaze nemohlo dojít a oni jsou přímo vinní zločiny proti lidskosti. Ale ti v uniformách by nebyli schopni zločinů takového rozsahu bez jednoznačné podpory izraelské občanské společnosti. Po 77 letech okupace a dvou letech genocidy v Gaze izraelská společnost stále prohlašuje své vojáky za hrdiny. Místo toho, abychom vrahy ostrakizovali, je oslavujeme, vzdáváme jim hold a dáváme jim zelenou za jejich návrat k životu jako údajně normativních civilistů.

Genocida v Gaze si vybrala svou daň i na izraelské společnosti – ale místo toho, aby se proti ní postavily, se občanské nevládní organizace snažily s tím vyrovnat. Podporovaly rodiny záložníků,

Daniela Schulz

renovaly kryty a civilní operační sály, to vše s cílem minimalizovat cenu, kterou Izraelci za genocidu platí. Místo občanské neposlušnosti jsme vytvořili občanskou páteř. Místo odporu vůči genocidě si kritici vlády stěžují na (ne)efektivitu řízení „války“. Místo toho, aby odmítli narukovat, předhánějí se v počtu dnů záložní služby. Opozice a protestní skupiny prohlašují „ne v našem jménu“ a současně vzdávají hold IDF a jejím bojovníkům.

Od podpisu dohody o příměří ji Izrael porušil desítkykrát. Přestože mi zmírnění každodenního zabíjení přináší obrovskou úlevu, pohled na děti umírající hladem, celé vesnice násilně vykořeněné a civilisty posílané do mučičích táborů pokračuje. Tatáž dohoda, která byla od začátku navržena tak, aby uklidnila Izrael a USA – přímé pachatele genocidy, je neustále porušována. Tato dohoda neměla zlepšit situaci obyvatel Gazy a v jádru má jediný cíl – udržet izraelskou nadřazenost za cenu palestinské krve. Společnost, schopná těchto činů, je nemocná. Po celém světě vidíme supervelmoci, které „brání“ své vymyšlené zájmy nepřiměřenou silou a vražednými armádami. Militarismus a normalizace průniku armády do občanské společnosti činí tyto společnosti násilnějšími a způsobují nenapravitelné škody jejich lidské struktuře. Jejich národnost slouží jako záminka k utlačování a ničení jiných národů a jako příčina krvavých válek. Stát Izrael a sionistická myšlenka, která je jeho základem, jsou příkladem téhož sadistického národního šovinismu. Všechny jeho instituce, od IDF až po Úřad pro přírodu a parky, sužuje vražda a krvežízlivost. Tato pohroma nepramení z genocidy v Gaze, ale ze 77 let okupace a apartheidu jako hlavní ideologie. Izraelská společnost nemá šanci na rehabilitaci, dokud je sionismus jejím neoddelitelným principem.

NE!!!
administrativním
ODVODŮM
DO ARMÁDY

SOLIDARITU S KYPERSKÝM ODPÍRAČEM

ZASTAVTE STÍHÁNÍ HASANA RAHVANCIOĞLU

Connection e.V., European Bureau for Conscientious Objection (EBCO, Evropský úřad pro odpírání vojenské služby), International Fellowship of Reconciliation (IFOR, Mezinárodní společenství usmírování) a War Resisters' International (WRI, Mezinárodní organizace válečných odpíračů) důrazně odsuzují stíhání Hasana Rahvancioğlu, odpírače vojenské služby, jehož soudní řízení je připraveno na 27. listopadu 2025 před Soudem bezpečnostních složek v samozvané Turecké republice Severního Kypru (TRNC)*. Jedná se o jasné porušení základního lidského práva na odmítnutí vojenské služby, a vyzýváme představitele „TRNC“, aby okamžitě stáhli všechna obvinění.

Hasan Rahvancioğlu poklidně a veřejně vyjádřil své odmítnutí vojenské služby. Oznamoval, že nezaplatí žádné pokuty uložené soudem, což znamená, že čelí uvěznění pouze na základě svého svobodného myšlení, svědomí a přesvědčení. Toto trestní stíhání bezostyšně odporuje mezinárodním právním standardům. Lidské právo k odmítnutí vojenské služby, které je nedílnou součástí práva na svobodu myšlení, přesvědčení a vyznání, je garantováno článkem 18 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (ICCPR). Ve význačném případě Murata Kanatli vs. Turecko Evropský soud pro lidská práva (ECtHR) rovněž potvrdil, že právo na odmítnutí vojenské služby je chráněno článkem 9 Evropské úmluvy o lidských právech. Na domácí úrovni bylo toto právo uznáno i Ústavním soudem a Vojenským odvolacím soudem „TRNC“. Bez legislativní reformy jsou však odpírači vojenské služby nadále kriminalizováni.

Jakožto mezinárodní organizace za lidská práva a mír jsme hluboce znepokojeni přetrvávajícím stíháním odpíračů v „TRNC“, navzdory jasným rozhodnutím jak domácích, tak mezinárodních soudů, potvrzujících jejich práva. Případ Hasana Rahvancioğlu poukazuje na naléhavou potřebu legislativní reformy.

Naléhavě vyzýváme představitele „TRNC“, aby pozměnili zákon o vojenské službě tak, aby uznával právo na odmítnutí vojenské služby, včetně aktivních záloh, a implementovali rozsudek z případu Kanatli okamžitým zastavením stíhání odpíračů. Dokud nebude schválen zákon uznávající právo na odmítnutí vojenské služby, tak jednotlivci, jako je Hasan Rahvancioğlu, budou nadále vystaveni riziku nespravedlivého trestu a uvěznění. I nadále budeme bedlivě sledovat soudní proces s Hasanem Rahvancioğlu a budeme solidární s ním i všemi dalšími odpírači z Kypru. Jejich boj je nenásilným voláním po důstojnosti, svobodě a spravedlnosti.

*Od doby, kdy turecká armáda okupovala severní část Kypru v roce 1974, jsou okupovaná území ovládnána Turecko-kyprskou správou. V roce 1983 vyhlásila Tureckou republiku severního Kypru (TRNC). Její existence nebyla uznána žádnou zemí kromě Turecka. TRNC má vlastní ozbrojené síly a systém branné povinnosti, podle níž všichni muži ve věku 19 až 30 let podléhají vojenské službě. Délka vojenské služby je 15 měsíců a právo na její odmítnutí se neuznává.

KAŽDOU DRUHOU MINUTU JEDEN DEZERTÉR

Ukrajinská generální prokuratura 14. října pro deník Ukrajinská pravda uvedla, že řeší přes 290 000 soudních případů za dezerci. Toto číslo se však během měsíce října a začátkem listopadu mezitím zvýšilo.

Ukrajinský novinář, publicista a bývalý poslanec Ihor Lucenko uvádí, že podle údajně oficiálních údajů dosahuje počet případů neoprávněného opuštění jednotky, tedy dezercí, v Ozbrojených silách Ukrajiny jen za říjen ohromujícího čísla: 21 602. Pokud je tento údaj pravdivý, znamenalo by to, že z armády minulý měsíc v průměru zmizel jeden voják každé dvě minuty. „Než dočtete tento příspěvek, další voják dezertuje,“ napsal Lucenko na svém profilu.

Nejde přitom jen o přímé útoky z fronty v podobě dezerce. Stále častěji se mluví o fenoménu takzvané „černé demobilizace“.

Tím se myslí snaha vojáků vyvázat se ze služby pomocí právních kliček, jako jsou fiktivní sňatky se ženami s invaliditou nebo fiktivní rozvozy, po kterých muž získá výhradní péči o dítě, a tím i výjimku ze služby.

Nemluvě o tom, že přes 700 000 mužů, kteří podléhají mobilizaci, sbalilo kufry a uteklo ze země, než vláda stihla zavřít hranice, anebo dodatečně nelegálně překročilo hranice a nyní se ukrývá v Evropě. Podle Ukrajinské pravdy navíc 6,5 milionu mužů neodevzdalo úřadům své kontaktní údaje, aby jim nebylo možné doručit povolávací rozkaz, a snaží se různými způsoby vyhnout odvedení do armády a poslání na frontu jako potrava pro děla.

Ve světle toho a stále častějšího lidového odporu proti úředníkům náborových center je zřejmé, že zatímco ukrajinské a evropské politické elity mluví o „spravedlivém vítězství do posledního ukrajinského muže“, ukrajinští muži, kterých se smrt ve studených frontových zákopech týká, mají války dost a nechtějí své životy obětovat ve prospěch politických vůdců a zisků zbrojařů a oligarchů.

Pokud se individuální vzdor promění v kolektivní vzpuru, mají naději válku ukončit „nespravedlivým mírem“, ale jako živí a nikoli jako váleční veteráni, kterým budou chodit na hroby klást věnce a blbě řečnit političtí vůdci.

PLYNOVÁ GANGRÉNA: SMRTÍCI INFEKCE

V ukrajinských zákopech se znovu objevuje hrůza z minulosti: plynová gangréna. Infekce způsobená bakterií *Clostridium* byla v Evropě považována za vymýcenou, ale nyní se mezi ukrajinskými vojáky opět šíří. Bez okamžitého zásahu je úmrtnost stoprocentní. Plynová gangréna vyžaduje okamžitou intervenci, jako je chirurgický zákrok a antibiotická léčba.

Na Ukrajině zažívají zdravotníci lékařskou noční můru, o které se na evropském kontinentu myslelo, že je již dávno překonána. Plynová gangréna – mor zákopů – se vrátila. Bakteriální infekce, kdysi symbol krutosti první světové války, nyní opět řadí mezi ukrajinskými vojáky.

Zprávy britských médií hovoří o stále častějších případech této smrtelné nemoci. Dobrovolný zdravotník v Záporožské oblasti popisuje situaci jako „hrůzný návrat historie“. Mnoho zraněných je provizorně ošetřováno v podzemních bunkrech, zatímco nad nimi krouží drony. „Pokud vyjdete ven, dron vás ihned zahlédne – nepřeháním,“ říká. Lékařská péče se zhroutila. Provizorní polní kliniky postrádají sterilní vybavení, antibiotika a krevní zásoby.

Z PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

ZUŘÍ MEZI UKRAJINSKÝMI VOJÁKY

Evakuace zraněných vojáků je zřídka úspěšná, protože zásobovací trasy jsou pod neustálou palbou. Mnoho zraněných se do nemocnic dostane až tehdy, když je příliš pozdě. „Lidé, kteří by s včasnou pomocí mohli přežít, umírají na infekce, kterým lze předcházet,“ hlásí jeden zdravotník.

Plynová gangréna se rozvíjí v hlubokých, kontaminovaných ranách – například po výbuších nebo střelných zraněních. Bakterii *Clostridium perfringens* se daří v odumřelé tkáni, produkuje toxické plyny a ničí tělo zevnitř. Pod kůží se objevuje charakteristický praskavý zvuk, následovaný otokem, bolestí a zčernáním tkáně. Bez okamžité operace a agresivní antibiotické terapie je úmrtnost téměř stoprocentní.

„I za ideálních podmínek je plynová gangréna obtížně léčitelná. Za války je to bez laboratorní diagnostiky a s narušenými dodavatelskými řetězci

prakticky nemožné,“ vysvětluje mikrobioložka Lindsey Edwardsová z King's College London. Navíc mnoho antibiotik na Ukrajině ztratilo svou účinnost v důsledku nadměrného používání.

Paralely s první světovou válkou jsou nezaměnitelné. Už tehdy bahnité zákopy, nedostatek hygieny a nedostatečná lékařská péče poskytovaly ideální podmínky pro šíření nemocí. Dnes je situace podobná: zničená infrastruktura, nedostatek léků a chaotické evakuace. Technologicky vyspělá válka humanitární realitu nijak nezměnila.

Zatímco západní dodávky zbraní válku prodlužují, lidské utrpení na frontě se stupňuje. Ukrajinská armáda bojuje nejen s všudypřítomnou korupcí, ale také s kolapsem systému zdravotní péče, který se už dávno rozpadl. V mnoha částech země podmínky spíše připomínají rok 1917 než Evropu 21. století.

OD SAMODEMOBILIZACE K ZRUŠENÍ UKRAJINY

„Vůdce zakázal útěk z nejsvobodnější země.“ Nový, velký rozhovor s podzemními médii v Charkově od Camille Chinardet, studentky mezinárodních vztahů ve Štrasburku. Zveřejněno speciálně k výročí konce první světové války, narušené dělníky a vojáky.

Jak byste popsali současnou situaci v Charkově? Z hlediska sociálního a ekonomického, ale také z hlediska vašeho současného rozpoložení? – Co se vám stalo 24. února 2022?

Město je již rok a půl (od května 2024) vzdáleno 20 km od frontové linie. Více podrobností o ekonomické situaci najdete v našem samostatném rozsáhlém materiálu k Dni města. Zbytek se příliš neliší od ostatních jihovýchodních měst. Je to jako okupace v letech 1942–1943: každý den jsou civilisté naháněni na ulicích, nacpáni do minibusů zvaných „plynové dodávky“ a odvezeni na smrt. To nemluvě o běžných

rozhovor s ukrajinskými antimilitaristy

věznicích a vazebních věznicích plných politických vězňů všech věkových kategorií, kteří dostávají mnohaleté tresty za strašné zločiny, jako je práce v městských službách v části Kupjansku okupované Rusy nebo mluvení o společné historické minulosti Rusů a Ukrajinců. Místní jazyk, svátky, památky a toponyma jsou zakázány správou jako nějakými koloniátory. Vyhlídky na to, že se podaří přechkat topnou sezónu s teplem a elektřinou, jsou velmi mizivé. To samozřejmě neplatí pro elity – ty to určitě mít budou.

Skvělou ilustraci postoje ukrajinských úřadů k našemu místnímu obyvatelstvu podává levicový historik Vyacheslav Azarov z Oděsy: „Jazyková ombudsmanka Ivanovská vyzvala charkovskou policii, aby vedla preventivní rozhovory s majiteli některých barů, kde návštěvníci zpívají karaoke v ruštině. Úřednice sama přiznala, že zákon to nezakazuje, ale tváří v tvář ruské agresi takové

písňe vyvolávají veřejné pobouření, které ombudsmanka sdílí. V podstatě úřednice vyzvala policii, aby porušila zákon, protože pro ni jsou důležitější emoce části společnosti, která netoleruje spoluobčany mluvící jinými jazyky. Opět se projevuje známá sociální hierarchie, kde jsou řadoví občané, nad nimi stát a nad nimi a státem vlastenecká elita, která stojí nad všemi zákony. Musím zklamat ty, kteří bojují proti imperialismu, ale tento model přesně kopíruje řád pozdního ruského impéria, kdy veřejné chování diktovala Černá stovka (černosotněnci). Tato „sůl země“, „skuteční Rusové“, měli také vlastenecké privilegium používat svévolné represálie k nápravě chování svých spoluobčanů ve prospěch autokracie, a policie je k tomuto účelu aktivně využívala, i když to nebylo zákonem povoleno.“ Podle údajů vlády přitom v roce 2024 hovořilo v každodenním životě rusky celkem 51 %

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 12

mladých lidí na Ukrajině. Letos hovoří rusky během přestávek 40 % žáků ukrajinských škol a 30 % doma a s přáteli. Podíl těch, kteří považují ukrajinštinu za svůj rodný jazyk, se za poslední rok oficiálně snížil ze 71 % na 64 %.

Jak se život v těchto letech změnil kvůli invazi?

Většina lidí (těch, kteří přežili) zchudla, někteří zbohatli a pro některé znamenala ruská invaze prostě volnou ruku k realizaci svých nejmorbidnějších sadistických fantazií.

Tento vlak hoří a dveře jsou zamčené průvodčími. Proto je více než polovina naší činnosti věnována tomu, jak opustit modro-žlutou směsici drogového doupěte a bláznince, aniž bychom se kohokoli ptali o svolení.

Machnovci udělali totéž: když nemohli udržet Huljapoli, místo toho, aby ji bránili do posledního bojovníka, tak se prostě přestěhovali tam, kde bylo snazší uplatňovat své principy.

V poslední době se oficiálně objevil další velký problém: mnoho ukrajinských odpůrců vojenské služby, traumatizovaných násilím režimu, který se je snaží poslat na smrt, začíná ospravedlňovat agresivní politiku Kremle, obviňuje Ukrajinu jako jediného viníka pokračování války a odmítá jakoukoli internacionalistickou agendu.

Měli by pochopit, že ruští armádní kontraktori (zde mají na mysli ty, kdo ze smluv profitují, ne řadové vojáky, pozn. red.) nemají o válku až do posledního ukrajinského chudáka (nebo dokonce chudé ženy) o nic menší zájem. Všichni postsovětští diktátoři jsou v podstatě jedna banda, ať už je to Zevallier (Zelensky a Duvalier), Putler (Putin a Hitler) nebo Lukachet (Lukašenko a Pinochet). Úplně cizí lidé se navzájem zabíjejí po desítkách tisíc v předem domluveném zápasu těch, kteří se velmi dobře znají a jsou v kontaktu.

Jaká byla situace předtím?

Vše bylo stejné, jen některé věci byly mírnější.

Jaká byla situace levice v politice před invazí?

Před fašistickým převratem v roce 2014 se stalinisté i libertariánští levičáci shromáždili v našem městě na První máj a přilákali stovky demonstrantů. Poté městské úřady přestaly povolovat takové protesty a policie se spojila s pouličními neonacisty (i když už před Majdanem nechtěla vyšetřovat útoky krajní pravice na své oponenty).

Kvůli neochotě nebo neschopnosti levice zajistit si vlastní bezpečnost levice fakticky ztratila veškerý veřejný vliv ve městě.

Mohli byste mi říct, do jaké míry jsou lidé schopni se angažovat v politice a účastnit se jí s omezeními, která válka obvykle přináší?

Záleží na tom, co myslíte politikou.

Došlo během letošního léta v Charkově k protestům proti rozhodnutím vlády ohledně NABU a SAPO?

Ano, shromáždilo se asi tisíc lidí. Ale konflikty mezi jednou a druhou skupinou státních parazitů nás nezajímají, zejména proto, že k těmto shromážděním došlo pouze díky naprosté toleranci shora v důsledku patronátu EU nad těmito agenturami.

Od 15. do 18. května se na Balkan Anarchist Book Fair 2025 v Soluni sešlo přes sto kolektivů a iniciativ z různých zemí. Prostor zde byl i pro skromnou prezentaci Assembly s názvem Oplocený ostrov bolesti. Soudruzi ocenili zejména naši větu: „Je lepší být termitem, který postupně oslabuje budovu militarismu, než blechou na ocase jednoho z hašteřivých psů.“ Samozřejmě, že ponurý obraz situace, který jsme tam prezentovali, je již z velké části zastaralý: nyní máme mnohem pozitivnější zprávy.

Kdy jste založili Assembly? Proč?

No, už jsme to podrobně popsali před více než 3 lety. A navíc, Assembly (jako nějaké formální sdružení, pozn. red.) neexistuje, my jsme Assembly (jako reální lidé, pozn. red.).

Pokud si myslíte, že vaše iniciativa má nějaký cíl, jaký by to podle vás byl?

Naším bezprostředním cílem je v tuto chvíli zachránit životy co nejvíce lidí před obětováním ve jménu věčné vlády chraplavého skřeta a neomezeného obohacování jeho přátel. Životy lidí, které chce státní Moloch vzít, aby získal ještě více finančních prostředků od NATO. Pokaždé, když vám ukrajínští představitelé nebo jejich příznivci vyprávějí o ukrajinských civilních obětech ruského bombardování, ignorujete skutečnost, že uzavřené hranice brání těmto lidem uprchnout do bezpečí, mějte na paměti: chtějí pouze zakrýt svou odpovědnost za tyto úmrtí.

Změnila rozsáhlá invaze něco na vaši iniciativě? Jakým způsobem?

Měníme se spolu s životem kolem nás. Když si přečtete výše uvedený rozhovor z roku 2022, dokázal by si tehdy někdo představit, že budeme považovat Ukrajinu za neméně krutou, než Rusko, a mnohem cyničtější?

pomoz šířit bezplatný speciál Dezertára

Samozřejmě, když jsme v rozhovoru uvedeném výše řekli, že Rusko provádí genocidu na všem ukrajinském, prostě jsme ještě nevěděli, jak vypadá skutečná genocida (v Gaze). Další bod však zůstává zcela relevantní: jediným místem na Ukrajině, které je v bezpečí před ruskými útoky, je vládní čtvrt a paláce v luxusních předměstích Kyjeva, kde žijí hlavní benefitisté této války. Stejně tak ukrajinské drony nezbíjejí obyvatele Kremle, kteří požívají plně bezpečnostní záruky, ale civilisty v pohraničních oblastech Belgorodu a Kursku, z nichž mnozí jsou sami Ukrajinci s příbuznými v Charkově. To znamená, že naše hlavní myšlenka z roku 2022 zůstává stejná: skuteční nepřátelé nejsou na opačných stranách zákopů, ale na opačných stranách plotu kolem administrativních budov.

Ve svém e-mailu jste uvedli, že se již neoznačujete za anarchisty. Můžete vysvětlit proč?

Kvůli tomu, co dělá anarchistické hnutí. Samotná skutečnost, že se tak vážně soustředí na dokazování tak elementárních tezí, jako že „anarchista nemůže zabít a umírat na příkaz státu“ nebo „ne všichni Ukrajinci chtějí sloužit v armádě“, nutí člověka smutně přemýšlet o jeho vyhlídkách. Ještě smutnější je, že to trvá už čtyři roky v kuse. Pro nás už Buenaventura Durruti řekl vše: o fašismu se nediskutuje, fašismus se ničí. Někteří dokonce vyjadřují solidaritu se všemi násilně mobilizovanými, včetně ruských žoldáků, jako by tento dopravník vezoucí smrt nefungoval na základě jejich poslušnosti. Vše, co bylo řečeno o anarchistickém diskurzu výše, neznamená, že jsme zklamáni anarchistickými praktikami – ne, problémem je, že tento diskurz je zcela v rozporu se

antimilitaristický zpravodaj 2026

DEZERTÉR

hádání hečů, hádání mužů na válku a militarismus

KAMPAŇ: NEBUDEME BOJOVAT!

speciál 2026 - časopis Antimilitaristického sdružení Dezertér

STAŇ SE VOJENSKÝM ODPÍRAČEM

75% ČESKÝ NEBEME BOJOVAT! ODMÍTÁME VZÍT ZBRÁNĚ!

Antimilitaristické sdružení Dezertér (ASD) kromě své osobnosti a publikace, která sdružuje muže a ženy, kteří odmítají být zbraní a sloužit v armádě, má i sdružení v armádě poskytující podporu a směřující k odchodu z armády. Není divu, kdo by chtěl položit život v zájmu bezpečí a svobody podstatně.

Podle příkazu agentury STEEM, kterému byla udělena armáda, v případě vojenské mobilizace by 75 procent z odmělníků ochotno vstoupit a účastnit se bojových akcí. Naopak, z 75 procent z odmělníků, kteří odmítají sloužit v armádě, by se mohly vzájemně podporovat.

Podle příkazu agentury STEEM, kterému byla udělena armáda, v případě vojenské mobilizace by 75 procent z odmělníků ochotno vstoupit a účastnit se bojových akcí. Naopak, z 75 procent z odmělníků, kteří odmítají sloužit v armádě, by se mohly vzájemně podporovat.

Branná povinnost v Česku platí pro muže i ženy ve věku 18-60let. V případě válčivostu stáru, může být povolán do armády a do bojů v pozici kadeta. Přestože pravděpodobnost vojenského služba a mobilizace zůstává nízká, lidé se svobodně rozhodují, zda se chtějí podvolit. V případě války nezbývá před vojenskými službami, je odmělník vstoupit, ale prokázat, že odpor k vojenské službě je důvodem a ideologicky (případně zdravotně) nevhodný. Nezbývá, než se konečně odvolat, než bude pozdě.

JEDINEJ DNES ZITRA UŽ MŮŽES BYT V ZÁKOPĚCH!

Z tohoto důvodu mimo jiné vzniklo ASD, aby sdružilo vojenské odpůrci a dalo jim možnost prokázat, že jejich antimilitarismus a odpor k sloužení je ideologický a důvodem povahy. Co každý z nás vlivem životních vstřícnosti, prohlášením o odejmutí vojenské služby z důvodu vědomí a zapojením do Srazu vojenských odpůrců v ASD. O tom všem však psal každý pro případ potřeby: občanské práva, povolení o členství. Doklad o Odvolání od vojenské služby a Odvolání od vojenského vstupu do vojska od náčelníka vojska vojenských odpůrců ASD.

současnými výzvami sociálního boje. Co může být anarchističtějšího než bránit svobodu pohybu před kanibalistickým státem, aby člověk mohl být člověkem, a ne nahraditelným materiálem pro ty, kteří si myslí, že mají právo rozhodovat o tom, kdo a kdy zemře?

Zaměřujete se hlavně na místní zprávy. Proč jste se tak rozhodli?

Náš rozpočet je velmi omezený, a to i na místní práci. Rozšíření na celostátní úroveň by vyžadovalo zcela novou úroveň financování. Navíc nevíme, kdo by se k nám mohl připojit z jiných regionů, pokud bychom se tak rozhodli.

Podle vaší webové stránky jste uvedli, že fungujete na základě kolektivní zpravodajství. Jak to funguje?

Můžeme se nacházet v jakékoli zemi a vědět, co se děje v našem regionu, díky našim čtenářům, kteří nám posílají informace prostřednictvím kontaktního formuláře.

Řekli byste, že je v této době, kdy se všude množí falešné zprávy, těžší být médiem a reportérem?

To je pravda, zejména pokud jde o scény s busifikací (násilné odvody do armády prováděné TCK na ulicích ukrajinských měst, pozn. red.) nebo když zelení skřeti drží unesené lidi v suterénu. Proto nezveřejňujeme veškerý obsah, který nám je zaslán. Musíme jej pečlivě vybírat a kontrolovat. Jak můžete vidět, mezi našimi příspěvky často uplyne hodně času: abychom se vyhnuli zveřejňování neověřených informací a zároveň neopakovali to, co již bylo zveřejněno v mnoha jiných médiích. Před rokem, 31. října 2024, byl anarchističtý partyzán Kyriakos Xymitiris zabit při výbuchu v bytě v Aténách. V souvislosti s touto událostí se jeho podobizna objevila na zdi izraelské separační bariéry v Palestině, spolu se jmény jeho zatčených soudruhů a slovy, že všechny zdi padnou. Týden před tímto výročím, 24. října, se neznámý mladík z Charkova odpálil spolu s pohraniční stráží při pokusu dostat se na běloruské hranice. Jelikož nezanechal žádný dopis na rozloučenou a není známo, zda mu někdo pomáhal, lze o jeho motivech pouze spekulovat.

Jelikož se moje diplomová práce zabývá převážně anarchističtými skupinami a lidmi na Ukrajině, jste jediná skupina, kterou jsem viděla mluvit o dezertérech. Napadá vás nějaký důvod, proč tomu tak je? Proč jste si vybrali právě toto téma?

Pravděpodobně proto, že ostatní skupiny, na které jste narazila, jsou ve státní službě a stát jim nedal povolení o tom mluvit.

To není překvapivé – nacionalisté, armáda a pohraniční strážníci jsou různé články stejného řetězu, který slouží vládnoucí třídě, a to nejen na Ukrajině. Je to stejná situace, jako když začali psát ukrajinsky místo rusky, jako mávnutím kouzelného proutku, pravděpodobně aniž by si uvědomovali, jak homérsky směšně zní jejich příběhy o „válce za obranu jejich identity a nezávislosti“.

Čím více se jejich milovaná armáda rozpadá a čím více území se vzdává, tím více bezmocného hněvu a hysterie uvidíme u těch, na které se v této otázce ptáte. Naši dobří běloruští přátelé nedávno představili dokonce celou tabuli cti, která se pravidelně aktualizuje. Ano, stává se to, někdo se odvážil jim oplatit stejnou mincí, dokážete si to představit? Není se čeho bát: pokud to tak bude pokračovat, jejich zápal bude stačit k vytápění alespoň poloviny Charkova, pokud dojde k přerušení topné sezóny. Navíc, skuteční fanoušci Ukrajiny vůbec neztrácejí čas návštěvami zahraničních akcí; užívají si života za Železnou oponou.

Ti z nich, kteří jsou skutečně na Ukrajině, také neprožívají nejlepší časy. Zdá se, že se obávají, že při tomto tempu války na Ukrajině brzy nezůstane nikdo, kdo by bojoval, kromě nich samotných, a i přesto jim jejich páni, jak oni sami přiznávají, nedovolili vytvořit ani naprosto poslušnou „antiautoritářskou čet“u. A stále jim to nedovolují. Poté tito lidé fnukali a stěžovali si na „prokletou vojenskou byrokracii“, za kterou se dobrovolně rozhodli bojovat. Protože jim jejich státní páni nedovolili ani zorganizovat čet, museli se připojit k otevřeně krajně pravickým jednotkám a pak lhát a překrucovat fakta. No, nebudme na NPC příliš tvrdí (NPC- non-playable character, nehratelná postava v PC hrách, povětšinou tristní inteligence, pozn. red.)

Mimochodem, před rokem a půl jsme potvrdili informace o více než 100 000 případech útěků vojáků. Ukrajinská státní propaganda to jako obvykle označila za falešné zprávy. Nyní je však tento počet oficiálně dokonce třikrát vyšší. Podle vašich mluvčích dezertérství nahrává Rusku, ale jak toho může Rusko využít, když je podle nich již na pokraji rozpadu?

Ačkoli nikdo z nás není dezertér, toto téma je nám blízké nejen z politických, ale i z estetických důvodů. Respektujeme statečné lidi – a porušit zločinný zákon vyžaduje více odvahy, než vzít si od pana Kuleby útočnou lopatu a na něčí rozkaz zemřít v bláznivém zákopu jako dobytek na jatkách. I kdyby takový uprchlík prostě šel domů, nemluvě o tom, že by se s batohem na zádech plahočil desítky kilometrů přes hory, prolezal ostatním drátem a riskoval zmrznutí.

Vím, že se vedlo mnoho debat o účasti ve válce nebo jejím odsuzování a jejich dopadech na lidi. Myslíte si, že je to relevantní debata? Je to vůbec protichůdný postoj? Jaký je váš názor?

Pro naši skupinu se tato otázka nikdy nevyskytla. Dlouho před rokem 2022 Ukrajina některé z nás připravila o bezplatné vzdělání, jiným zakázala pracovat v rodném ruském jazyce, někoho prostě okradla a má s ní jiné osobní účty k vyřízení. Když navíc od večera 24. 2. 2022 uvázala mužskou populaci ve věku 18–60 let na řetěz (zákaz vycestování), jaké pochybnosti mohly existovat o tom, že vnější hrozby, kterým tento stát čelí, musí být plně využity, i když v té době byl život na územích okupovaných Ruskem mnohem horší než za ukrajinské vlády? (Nyní se situace tam částečně zlepšila, částečně ne.) A kdo může osvobodit dělnickou třídu od státního nátlaku a teroru, pokud ne tito lidé sami – tím, že se odmítnou nechat ovládat a vezmou svůj život do vlastních rukou, jako jejich předkové, kteří uprchli před feudálním útlakem a založili tak naše město?

Je třeba poznamenat, že jsme se k práci s dezertéry nevrhli hned. Na začátku války to byla spíše okrajová záležitost, takže titulky na anarchističtých webech, které spojovaly Assembly s tímto tématem, byly spíše clickbaitem ze strany redaktorů. Čas na to přišel až mnohem později. Říjen 2025 již stanovil nový rekord v neoprávněném opuštění vojenské jednotky a dezerci: oficiálně 21 602 takových případů, ve srovnání s 17 000–18 000 případy měsíčně během léta a s přibližně 30 000 mobilizovanými osobami měsíčně. A nikdo zatím neví, kolik dalších lidí nechalo své bankovní karty svým velitelům, aby za ně mohli dostat zold a nehlásili je jako pohřešované. To znamená, že za dobu, kterou vám zabere zaslání daru Assembly, mohlo několik dalších lidí odložit uniformy s vidlicovitým otročským znakem. Jak by řekl poslední vůdce Sovětského svazu, proces započal!

Četla jsem některé z rozhovorů, které jste poskytli evropským novinám před válkou nebo během ní. Řekli byste, že pacifismus je postoj, který lze v současné době zastávat?

Ne, raději bychom válku diktatur proměnili ve válku proti nim. Pacifisté samozřejmě mohou být našimi spojenci, stejně jako spolupráce s některými umírněnými odboráři není vždy v rozporu s bojem za zrušení námezdní práce. Spolu s tím naše naděje na sebemenší revoluční vyhlídka v Rusku po porážce Wagnerovy vzpoury v červnu 2023 pohasly. Poté selhala ukrajinská protiofenzíva a začala masivní busifikace. Tehdy, před dvěma lety, jsme to nazývali agonii diktatury. Nyní vidíme, jak se to postupně mění v smrtelné křeč. Možná se po jejím pádu, který je nyní poháněn spíše ukrajinskou dělnickou třídou než pomalu postupujícími ruskými jednotkami, sociální boj rozšíří přes frontovou linii do Ruska, stejně jako se to stalo v roce 1918 z Ruska do Německa? Čas ukáže; prozatím se

A naopak, řekli byste, že existuje zájem na pokračování války? Kdo ho má?

Škála stran zainteresovaných ve válce je velmi široká; nejde o jednoduché spiknutí několika oligarchů, ale o přímý materiální zájem poměrně široké části obyvatelstva. Od bulvárních médií, která dostávají dotace za podněcování nenávisti, přes vojenské dobrovolníky, kteří vybírají dary, až po ty, kteří vydělávají peníze na fotografických následcích bombardování. Jen si představte, že i přední ukrajinský výrobce dronů byl před válkou castingovou agenturou pro televizní projekty diktátora. Není důvod považovat tuto skupinu za „oběti agrese“, a proto jejich vůdce tak opakovaně mařil mírová jednání: v Paříži v roce 2019, v Istanbulu v roce 2022, v Londýně v roce 2025.

Publikujete převážně kritické články o válce a tento postoj hájíte i ve svých rozhovorech. Byli jste za tyto názory někdy ohrožován? A kým?

Je mnoho lidí, kteří nad naším postojem pláčou a skřípají zuby. Pravděpodobně jste některé z nich potkala i ve Francii. Kdybychom od nich nedostávali výhrůžky, znamenalo by to, že děláme všechno špatně. Ještě důležitější je, že výhrůžky dostávají i další lidé za to, že nám posílají informace. To však nedává smysl: dosud jsme žádného z našich informátorů neprozradili. A není úplně pravda, že převážně publikujeme kritické články o válce. Od loňského podzimu se zaměřujeme hlavně na zveřejňování informací užitečných pro útek do zahraničí, které vycházejí z příběhů a konzultací na naší nepřetržitě dostupné e-mailové lince.

V mé zemi (Francii) lidé z levice tvrdí, že nacionalismus na Ukrajině je velmi silný, a proto velmi nebezpečný pro levice na Ukrajině, zejména uprostřed této války, která jej nesmírně posílila, a proto bychom měli tuto válku podporovat velmi opatrně. Cítíte to tak i v Charkově?

Přečtěte si vše, co jsme odpověděli výše, a udělejte si vlastní názor. Můžeme jen dodat, že na Ukrajině zůstává pouze nejokrajovější část našeho týmu, jinak bychom už dávno sdíleli osud Bogdana Syrotyuka, Angely Guriny, Alexandrá Matyushenka, vězňů z „letákové kauzy“ a mnoha, mnoha dalších Ukrajinců, kteří se prostě odvážili mít vlastní názor.

Jak vidíte jako kolektiv (případně) konec tohoto konfliktu? A pokud ano, jaký?

Očekávané vyčerpání finančních zdrojů Ukrajiny „do konce prvního čtvrtletí 2026“ může skutečně znamenat poslední akt válečného dramatu kvůli nedostatku peněz pro armádu. V této krvavé patové situaci se jako nejméně iluzorní řešení jeví nejhorší scénář

pro Ukrajinu: nějaká těžká vojenská porážka, která zase otevře cestu k nějakému kompromisu, stejně jako těžké vojenské porážky v Donbasu v letech 2014 a 2015 připravily půdu pro předchozí mírové dohody v Minsku. To je pravděpodobně důvod, proč Trump řekl „uvidíme za 6 měsíců“ a jeho kolega z Kremlu reagoval na sankce USA tak klidně. Předpověděli jsme to téměř před rokem. Vojenský kolaps koncentračního tábora by mohl výrazně usnadnit osvobození milionů zajatých lidí a umožnit jim najít si vhodnější místo k životu, i když je důležité si uvědomit, že pokud budete muset překročit hranici mimo kontrolní stanoviště, na Ukrajině vám hrozí pouze správní pokuta, zatímco v Rusku až 5 let vězení. Proto hovoříme o válce mezi dvěma kasárnami jedné bratrské věznice.

Jak podle vás bude Ukrajina vypadat v budoucnosti z hlediska sociálního, ekonomického a politického? Jste optimistický, nebo pesimistický? Bude v národním i místním měřítku prostor pro levicovou politiku?

Kdo může zaručit, že Ukrajina bude příští rok ještě existovat? Řídíme se zásadou „doufej v nejlepší, připrav se na nejhorší“. Proto nikomu nedoporučujeme spojovat svou budoucnost nejen s Ukrajinou, ale ani se sousedními zeměmi. Zejména vyzýváme k tomu, aby nebyly děti posílány do ukrajinských škol, protože se tam neučí nic jiného než totalitní, misantropická ideologie dnešního ukrajinismu.

Mohli byste mi někteří z vás (i kdyby to byla jen citace nebo slovo, to je jedno) říct, jak se jako jednotlivci cítíte ohledně války?

Náš tým má na Jegora Letova různé názory, ale v tomto případě byl vhodný úryvek z jeho písně.

...A nám už nic nezbylo, umíráme.

A jedině, co můžeme, je být ledem.

Jsmo led pod nohama majora.

Když jsem s nimi, přestávám umírat.

Mají otevřené ruce a barevná slova.

Dýchají trávu a nic je nezajímá.

A major přichází, aby je zničil.

Nikdo z nich nás nepřijme, nikdo neporozumí.

Ale major uklouzne, major padne.

Protože jsme led pod majorovými nohama. Dokud existujeme, bude existovat zlý černý led.

A major uklouzne, major padne.

Protože jsme led pod majorovými nohama!

Co budete dělat, až válka skončí?

To záleží na tom, jak a kdy skončí. Lze předpokládat, že jak ukrajinská společnost, tak nová diaspora v zahraničí budou silně požadovat potrestání těch, kteří v současné době vedou válku proti vlastnímu lidu. Uvidíme, jak to dopadne...

Chtěli byste ještě něco dodat?

Pryč, pryč, pryč s Ukrajinou! Sláva, sláva, sláva dezertérům! Žádné hranice, žádné národy, do prdele s mobilizací! (redakčně kráceno)

POZNÁMKY K MOBILIZACI V RUSKU

Jak probíhá mobilizace vojáků v putinovském Rusku? Jaké míře donucení, šikan a nátlaku musejí čelit muži v branném věku, kteří jsou posíláni na frontu? Jak na to vše reaguje ruská populace a konkrétněji, dělnická třída? Protože si často pokládáme takové otázky, položili jsme je také anarchistovi z Ruska, abychom získali jasnější představu. Odpověď nám krátkým shrnutím situace.

Cenzura a válečná propaganda, zavaděná putinovským režimem, se snaží před světem skýt otřesnou realitu. Na druhé straně pak můžeme vidět proukrajinskou válečnou propagandu, která ruskou populaci popisuje jako masu loajálních stoupenců putinismu, kteří se dobrovolně ženou do války. Někdy je opravdu náročné vidět a chápat realitu v celé její šíři. Právě proto považujeme svědectví anarchisty z Ruska za velmi praktický nástroj, který nám může být nápomocný.

Obecně je třeba hned na začátku zmínit, že Rusové mají spíše pacifistickou mentalitu. Od sovětské éry

mnozí opakují slova: „Kéž by nebyla válka.“ Mnozí moderní Rusové prožili kolektivní trauma od války v Áfgánistanu a Čečensku. Byly o tom dokonce složeny populární písně, které odrážejí nesmyslné smrti včerejších školáků. A mnozí Rusové kategoricky nechťeli tuto bolestnou zkušenost opakovat. I ti, kteří jsou loajální k Putinově vládě (samozřejmě do roku 2022), používali argument, že Putin údajně „zajistil mírové nebe nad hlavou“. Je zřejmé, že existuje významná militaristická menšina, která v současné době, díky vojenské cenzuře, požívá v Rusku jakési informační monopoly, ale rozhodně není ve většině.

Nicméně je také třeba poznamenat, že druhou stranou ruské pacifistické mentality je negativní rys známý jako filistrismus. Rusové jsou proti válce, ale nejsou připraveni se jí aktivně bránit. To platí zejména v situaci,

kdy vláda zavedla přísnou vojenskou cenzuru, hromadně vězní lidi za kritiku ruských vojenských akcí a brutálně rozhání protiválečné protesty, při nichž zatýká desítky tisíc lidí. Za těchto okolností je průměrný Rus spíše nakloněn tomu, aby se držel v pozadí a nevyjadřoval svůj názor. Právě proto mnoho průzkumů veřejného mínění uvádí vysokou podporu války a Putina: jedná se však o falešné údaje, protože ti, kteří jsou „pro“, nemají co ztratit, zatímco ti, kteří jsou „proti“, riskují pod současným režimem ztrátu svobody. Společnost je však ještě méně připravena jít přímo do války. Putin to chápe, a proto se snaží provést méně drastickou mobilizaci než je ta na Ukrajině. Týká se to především provincií, nikoli Moskvy, kde bude publicita o válečných obětech minimální.

V současnosti se Putinova vláda snaží tento zákon provádět lživě: formálně neposílá na frontu mladé muže, kteří vykonávají povinnou vojenskou službu. Zároveň ale jsou tito muži, kteří již byli odvedeni, fakticky nuceni podepsat smlouvu. Víte, ponižování, mučení a šikanování podřízených jsou v ruské armádě velmi rozšířené. Došlo k několika mediálně známým případům, kdy mladí muži zemřeli během povinné služby kvůli nesensitelným podmínkám, nebo utrpěli zranění v důsledku bití. Všichni tito muži jsou fakticky drženi jako rukojmí a vydírání, aby „dobrovolně“ šli do války. Došlo také k případům, kdy ruské úřady podvedly náhodné osoby, přesvědčily je, aby odesly údajně „vydělat peníze“, a poté, co podepsaly falešné dokumenty, je poslaly na frontu, aniž by o tom informovaly jejich blízké.

Mnozí Rusové nechťejí jít do války, proto se někteří z nich nehlásí na vojenských úřadech; mnozí se také snaží předstírat nemoc. Například znám svého bývalého spolužáka, který byl vynikajícím studentem a podařilo se mu dostat na univerzitu. Ale poté, co dostal povolávací rozkaz, rozhodl se zlomit si nohu... Mnozí také raději utíkají před mobilizací do zahraničí, ale ruská vláda se nyní snaží tuto možnost do roku 2026 znemožnit.

Protesty proti mobilizaci se konaly například také v Dagestánu. Za zmínku stojí také hnutí manželek mobilizovaných vojáků, které dokonce přišly protestovat k zdem Kremlu. To je obzvláště pozoruhodné vzhledem k tomu, že některé z nich zpočátku válku podporovaly, ale nyní požadují demobilizaci vojáků. Jednalo se převážně o pokojné demonstrace, které nicméně přitáhly širokou pozornost. Objevily se také násilnější formy protestů proti mobilizaci, jako žhárství a útoky na vojenské náborové kanceláře po celé zemi.

(redakčně kráceno, převzato z stránek Antimilitaristické iniciativy - AMI)

TNT PRO UKRAJINU DO IZRAELE NA GENOCIDU A BOMBARDOVÁNÍ GAZY

Dodávky TNT na Ukrajinu od spojenců NATO byly přerušeny, protože zásoby jsou přesměrovány do Izraele pro jeho kampaň proti Gaze, uvádí se ve zprávě zveřejněné Palestinským hnutím mládeže 18. listopadu 2025.

Podle původních zpráv měla tato municie směřovat na Ukrajinu, ale v prosinci 2023 americká vláda oznámila, že Izraeli budou prodány také granáty v hodnotě 147 milionů dolarů.

Zásoby TNT se používají ve většině druhů municie, včetně tolik potřebných nábojů ráže 155 mm. Vzhledem k tomu, že v Evropě je pouze jeden velký závod na výrobu TNT v Polsku, je dodavatelský řetězec kvůli rostoucí poptávce napjatý. Po uzavření továren v USA a Evropě dováží Washington 90 % svého TNT z Polska, uvedl podle zprávy náměstek polského ministra obrany Cezary Tomczyk.

Organizace pro ochranu lidských práv tvrdí, že rozsah izraelské genocidy v Gaze by nebyl možný právě bez polského trinitu. Polský poslanec Maciej Konieczny 21. listopadu v parlamentu prohlásil, že Evropa si nemůže zajistit dostatek TNT pro svou vlastní obranu ani pro Ukrajinu, protože společnost Nitro-Chem, jediný polský výrobce a jediný velký dodavatel TNT na kontinentu, je vázána smlouvami, na jejichž základě dodává velkou část své produkce do USA, kde se výbušnina používá k výrobě bomb MK-84 a BLU-109 dodávaných Izraeli pro útok na Gazu.

Řekl, že kvůli tomuto odklonu samotnému Polsku zbývá sotva měsíční zásoba TNT pro válečné potřeby a evropské armády se ocitly v situaci

vážného nedostatku, a zároveň vyvolal otázky, zda je izraelské bombardování upřednostňováno před bezpečnostními požadavky Evropy.

Rozsáhlé izraelské bombardování Gazy se do značné míry spoléhá na TNT dodávané prostřednictvím polské státní továrny Nitro-Chem, což je závislost, kterou list spojuje s nedostatkem výbušnin, kterému nyní čelí NATO. Továrna dodává 90 procent TNT dováženého USA pro municie, jako jsou bomby MK-84 a BLU-109 „bunker buster“. Tyto zbraně byly do Izraele dodávány ve velkém množství a byly spojovány s útoky s vysokým počtem obětí v hustě osídlených oblastech. Společnost Nitro-Chem také přímo dodávala Izraeli TNT a RDX.

Zpráva uvádí, že Washington pokračoval v dodávkách těžkých bomb do Izraele, a to i přes zkrácení globálních dodávek, včetně nedávných dodávek, které předcházely dohodě společnosti s americkou armádou v hodnotě 310 milionů dolarů na dodávky TNT v letech 2027 až 2029.

Varuje, že závislost Západu na jediném polském zařízení vystavila zbytek Evropy nedostatku výbušnin, který ještě zhoršuje rozsah izraelské poptávky. Podle zjištění USA od října 2023 do července 2024 převedly do Izraele nejméně 14 000 bomb MK-84 a 8 700 bomb MK-82, přičemž k doplnění zásob využívaly produkci společnosti Nitro-Chem. Zpráva tvrdí, že „bez polského trinitu by nebyl možný bezprecedentní rozsah a intenzita leteckého bombardování, které zabilo desítky tisíc Palestinců a zničilo životní podmínky v Gaze...“.

ŠKOLNÍ STÁVKA PROTI ODVODŮM

V pátek 5. prosince 2025 proběhla v Německu školní stávka a masové demonstrace studentů ve více jak 100 městech. Do ulic vyrazilo protestovat přes 50 000 mladých lidí proti obnovení povinné vojenské služby!

**„Otrávené nepřátelské střely
divoce víří kolem mé duše.
Přesto je odvaha mým druhem
a moje láska mým štítem.“**

(Erich Mühsam, 1914)

Sekce „Pacifisté a antimilitaristé z židovských rodin“ na internetovém portálu „schalom-bibliothek.org“ obsahuje již svazek s názvem „Velké vraždění“ – s pádnými argumenty proti militarismu a válce z pera Ericha Mühsama (1878-1934, zavražděného v koncentračním táboře).

Vzpouru považoval Mühsam za své poslání. V roce 1919 sám o sobě napsal: „To, čím jsem v životě byl a co jsem činil, pramenilo z odporu, kterým jsem od dětství vzdoroval vlivům, jež se mi snažily vnutit během mé výchovy a dalšího života, a to jak v soukromé, tak i ve veřejné sféře.

[...] Boj proti státu v jeho základních projevech - kapitalismus, imperialismus, militarismus, třídní nadvláda, instrumentální spravedlnost a útlak v každé jeho formě – byl a zůstává impulsem pro mé veřejné působení. [...] Samozřejmě, že mě revoluce zaktivizovala od samého začátku... jako člena Revoluční dělnické rady... v boji proti ústupkové politice Kurta Eisnera... v účasti na vyhlášení Bavorské republiky rad... až po odsouzení k patnácti letům v pevnosti...“ Počáteční sympatie tohoto anarchistického spisovatele k Tolstého postoji v „otázce násilí“ se změnily v průběhu světové války, mnichovské revoluce a jeho úzkého kontaktu se „spartakistickým programem“ (následovalo období velmi úzké spolupráce s představiteli KPD/Komunistická strana Německa – pozn.překl./ Mühsam si nakonec přál, aby utlačovaní obrátili své zbraně proti těm, kteří jim válčení vnutili.

**„Nedosti na tom, co jsme vydřeli v potu:
Boháč nás posílá do světa drancovat,
Káže nám nabíjet pušky a houfnice,
A ani nemrkne, když našinec padne.
Naučil nás ovládat válečné vražedné stroje.
Teď cvičme pro chléb našich dětí!
Za rudou vlajkou, proletáři!“ (1920)**

Ve znamení revoluce – tedy i v souvislosti se zkušeností s excesy násilí a vraždami páchanými pravicovými vojáky – vzniklo mnoho nových písní v duchu ozbrojeného odporu. Pokud Mühsam později vůbec kdy zatoužil po básnické slávě, pramenilo to z přání, aby alespoň některé z jeho veršů inspirovaly boj mladých revolučních sil.

**„Neboť: zharví-li se
bílý okvětní lístek doruda
krví mé vášně –
třeba i jediný na poli,
kde má mladá síla
zvítězit ve svém boji –
pak moje dílo není mrtvo!“
(1928)**

ANTIMILITARISMUS A REVOLUČNÍ MILITARISMUS?

Poznámky k textům Ericha Mühsama

Pro ucelenější obraz obsahuje nyní dostupná sbírka „Ovaha je však můj soudruh“ – kromě již zmíněné knihy „Velké vraždění“ – především takové texty o boji a revoluci, které odrážejí jeho odklon od pacifismu: politická lyrika (výběr: Básně 1904–1928); „Bojové, pochodové a posměšné písně“ (vydáno v roce 1925); „Od Eisnera k Levinému“ (Zpráva o revolučních událostech v Mnichově, napsaná v roce 1920 „pro informaci tvůrcům Ruské sovětské republiky, adresovaná soudruhu Leninovi“); „Můj protivník Kurt Eisner“ (1929); „Lži o Landauerovi“ (1929).

Z posledních let jeho života je třeba zmínit alespoň Mühsamovo poslední dílo „Osvobození společností od státu“ (1932). V něm anarchistický spisovatel obhajuje smrtelnost násilí z politického přesvědčení – jakožto možný postup pro jednotlivce (!) – výslovně v kontrastu s „ortodoxní marxistickou“ doktrínou, že teror, politické atentáty a další akty násilí jsou legitimními prostředky boje pouze v souladu s centrálně plánovanou – stranickou agendou. Dokonce vyznává následující názor: „Anarchistická doktrína svobody klade práva jednotlivce příliš vysoko na to, aby je mohla popřít tam, kde uvažovaná povaha propůjčuje svým pocitům výraz odplaty (sic), kde svobodomyšlný člověk vystupuje před svět s děsivým činem za účelem přesvědčování, varování, zastrašení, vzdoru nebo vyslání signálu.“ Kritika zde tedy již není namířena proti víře autoritářské levice v násilí, ale pouze proti jejímu – strategickému či kolektivistickému – dodržování stranické disciplíny. U takovýchto výroků už nedovedu rozpoznat jakoukoliv souvislost s Mühsamovými ranými názory na otázku násilí z období před první světovou válkou, resp. do roku 1917.

Naši sbírku uzavírá textová dokumentace článků o Erichu Mühsamovi a revolučním období let 1918/19 z „Graswurzelrevolution“ (měsíčníku pro nenásilnou, bezstátní společnost | Texty 2012–2024) a dalších zdrojů. Tato část také osvětluje období Mühsamova života a oblasti činnosti, které nejsou zahrnuty v textech prezentovaných v čítance. Redakce knihovny Schalom-Bibliothek nejsou žádnou „neutrální“ ani „hodnotově nezávislou“ instancí. Naopak,

prosazují neposlušnost vůči válečnému náboženství a nenásilný odpor – cestu, na které ti, kdož milují život, neprolévají lidskou krev. Kontroverzní postoje, které příslušným redaktorům nesedí, však nesmějí být ve zdrojových edicích ignorovány. Tyto rozpory totiž přispívají k diskuzi na vysoké úrovni, která nás posouvá dál. Samozřejmě se nabízejí i historické otázky. Ty se týkají například Mühsamova hodnocení zavražděného bavorského premiéra Kurta Eisnera (1867-1919), kterého nazývá „Můj protivník“, nebo jeho úvahy k revolučnímu postoji jeho zavražděného přítele Gustava Landauera (1870-1919), jež lze také nalézt v této knize. Již zmíněná diskuse o násilí není však v první řadě výzvou pro historické vědecké bádání, ale spíše odrazem tehdejší současnosti.

Rebelující mládež předneoliberální éry vyzývala: „Okupujte prázdné domy, ne jiné země!“ – a v duchu svépomoci proměnila svá slova v činy. Následovala je převážně poddajná generace, která se „optimalizovala“ ve službách stroje na vydělávání peněz. Doprovodná hesla o svobodě – a někdy až absurdní „hříšně svobody“ – už ale dlouho neobstojí.

Transformace „liberální demokracie“ v autoritářský kapitalismus je již v plném proudu. Militarizace veřejného života se zrychluje den za dnem (ale na rozdíl od 19. století se zdá, že ani „levicově liberální“

kruhy již nemají povědomí o tom, jaké útoky na ideály svobody a dosažené úspěchy budou nevyhnutelně následovat). Občanská neposlušnost – kdysi oslavovaná jako lakmusový papírek demokracie – je kriminalizována v míře, jaká tu nebyla od dob Willyho Brandta (německý kancléř v letech 1969-1974 – pozn.překl.). Části státních bezpečnostních složek používají vůči občanům prostředky a tón, jež svědčí o analfabetismu v otázce občanských práv. Viz někdy až extrémně brutální potlačování veřejných demonstrací za environmentální nebo lidská práva. Proti těm, kteří poukazují na vojenské masakry v Gaze, je uplatňován nemorální „státní zájem“ (Staatsraison).

Jakým směrem se vydá politizovaná mládež, když se její zkušenosti s bezmocí střetnou s přísliby spásy, které nabízí náboženství násilné odvety? Víra v násilí – jak tomu bylo v historii vždy – slibuje „východiska“ i hnutím odporu, ačkoliv ve třetím tisíciletí našeho letopočtu představovala ultimátní nástroj kontrarevoluce proti rozsáhlé revoltě za život. Vládnoucí třída – vybavená stále totalitnější kontrolou a stále lepšími zbraňovými technologiemi – se méně než kdy jindy bojí opozice připravené použít smrtící násilí. „Pojďme udělat nějaký kravál!“ - O to rychleji pak může být dokončena transformace směrem k policejnímu státu, když ovládaní bezděky sami dodají požadovaný propagandistický materiál. O to efektivněji se dají nonkonformní skupiny odlákat od hledání cest odporu, které nejsou založeny na iracionálních konceptech, a od hledání útěchy, která je skutečně posiluje. Ti, kteří jsou u moci, se bojí pouze metody aktivního – inteligentního – nenásilí, které je z dobrého důvodu všude v masové kultuře nebo ve veřejném diskurzu ignorováno (nebo – když už mlčení není možné – hanobeno v rámci soustředěných kampaní). Na tomto pozadí nemá pohled na historické zkušenosti – individuální i kolektivní – nic společného s intelektuální zvědavostí, ale může být potenciálnějším příspěvkem k objasnění otázek, které je třeba řešit tady a teď. Na počátku každé dobré průpravy stojí soucit s potřebnými bytostmi – a také s vlastní nouzí. Tak tomu bylo i u Ericha Mühsama: „Rád bych lidi učil / jak žít život; / sám se nemohu ubránit / proti utrpení, které se na mě lepí.“ (1914) – Svůj zájem o ztracene v putykách a uslápnuté v příkopu spojuje básník se svým židovským původem: „Žid se vydal z Nazaretu, aby učinil chudé šťastnými“ (1910). - „Znám všechno utrpení, cítím veškerou hanbu / a chci pomáhat všem tvorům [...] a přesto sám nemohu být spasitelem, / jako onen Ježíš, který vzal všechnu bolest / světa na svá slabá ramena“ (1914). Wolfgang Bochert (1921-1947) později vyjádřil podobný pocit: „Chci být majákem / v noci a větru – / pro tresku a tauru, / pro každou loď – / a přece sám jsem / lodí v nouzi!“ Bylo by důležité sdílet lidskou nouzi – jako poklad – s ostatními, místo abychom se snažili tuto bídu přehlušit fantaziemi o moci a násilí. Ano, jsme zraněni – ty i já, někdy zmatení a neutěšitelní tváří v tvář světu plnému šilenství. Jak dobré by bylo, nejprve se spolu s ostatními odnaučit se navzájem zraňovat (nebo dokonce zabíjet).

Pak bychom se mohli – s Gustavem Landauerem a Erichem Mühsamem – učit od Lva Tolstého a pochopit, proč se revolucionářům, kteří se drží staré víry v násilí a moc, daří jen reprodukovat (nebo dokonce zhoršovat) staré systémy násilí a nadvlády. (Rozhodně nám v ničem nepomůže, budeme-li na tomto místě znovu a znovu zdůrazňovat nepopiratelný – i morální – rozdíl mezi násilím utlačovatelů a odvetným násilím utlačovaných.) Terorista může být prostoupen utrpením celého světa; jakmile však převezme metodu zabíjení od vládnoucích, přidruží se k těm, kteří způsobují a dále zvyšují utrpení způsobené člověkem na této Zemi. (Nabízí se kacířská otázka: Nebyla domnělá krása, která se tak náhle mění v ošklivost, snad už dříve spíše iluzí než soucitem, empatií nebo solidaritou?)

Kdo zabije člověka, zabije celý svět, říká jedna talmudská a koránská moudrost. Anarchista k tomu v duchu své úcty k jednotlivci dodá: Kdo zabije lidskou bytost, zabije celý vesmír, který nikdo nemůže stvořit, koupit ani „obnovit“. A konečně, zkušenosti vědí: Kdo zabije jiného, zabije sám sebe, neboť přestříhne pupeční šňůru, která nás spojuje s bezpodmínečnou platností života. A kdo by konečkonc v světle nám známé historie lidstva byl tak troufalý, aby svěřil jakoukoli budoucnost těm, kdo zabíjejí a kteří si vždy nárokují dobré důvody nebo dobré skutky?

Hledět bez obalu do propastí utrpení, na rozpory a bezpráví, a nepodlehnout přitom pocitu marnosti nebo naopak iluzi o vlastní všemohoucnosti, to je myslitelné pouze za přítomnosti podpory (útěchy, „vykoupení“). Podstatu opravdové, tedy ke kořenům sahající vzpoury proti světu zabíječů lze jen s těžší vyjádřit lépe než to učinil Gustav Landauer na přelomu 19. a 20. století: „Kdo zabíjí, jde do smrti. Ti, kdo chtějí vytvářet život, musejí být znovu obživlí a z hloubi svého nitra znovuzrozeni.“ (Die Zukunft/Budoucnost, 26. října 1901) Směrovkou na zatažené obloze je v první řadě vnitřní – rodná – síla, kterou Erich Fromm nazývá „biofilii“: láska k životu a všemu živému. Pouze touto cestou se můžeme vydat, pokud má jít o budoucnost – včetně obrany proti hrožícímu nepředstavitelnému barbarství.

Vzhledem k těmto úvahám by nás měly zmíněné revoluční proměny Ericha Mühsama rmoutit. Ti, kteří básníkovi vyčítají, že na začátkuprvní světové války podlehl všeobecně rozšířenému vlastenectví, nás svádějí na scestí. Takřka úzkostlivě a záhy litoval Mühsam, jako jen má lokdo z jevu podobných, své

přechodné „válečné psychózy“ a jazykových selhání („cizí hordy“). Ani ti nejsvatější ze samolibých nemožou požadovat větší sebeobžalobu nebo rychlejší sebereflexi. Stručně řečeno, „bilance“ tohoto anarchického odporu války za první válečné měsíce je pravděpodobně lepší než bilance ctihodného Kurta Eisnera, který se ještě dlouho poté, co prokoukl a odsoudil válečnou lež vlády, snažil ospravedlnit financování zbrojení právem obyčejných vojáků na ochranu. – Oprávněnou otázkou však zůstává, zda Mühsam, vynikající bojovník proti militarismu a válce, nakonec až příliš lehkovážně nepropůjčil svůj básnický um do služeb „revolučního militarismu“:

**„Soudruzi, do zbraně!
Z továrny ven! L...
Ruční granát na opasku,
Puška v náruči L...
Zde rudý kohout stoupá,
Tam dynamit hřmí. L...
Proletáři, do zbraně!
Z továrny ven!
Vyskočte, pochodujte!
Ať žije Republika rad!“ (1920)**

**„Co ví placený žoldněřský dorost
O boji utlačovaných mas?
Za svobodu a budoucnost teče
naše krev,
Kdo padne, umírá pro svou třídu.
A blíží se, blíží se Bílá armáda.
Náboje už docházejí.
Browning na dosah ruky! Jaká smrt
a nebezpečí!
Střílejte! Nevidíte ve mně zbabělce!
Zde stojí a padá rudogardista
revoluce!“ (1923)**

Posměšně o zbabělosti intelektuálů:

**„Ale pokud vypukne občanská válka –
Jen žádné krveprolití!
Na pažbu každé pušky
Napišete červeným inkoustem lásky:
Bratři, hlavně nestřílejte!“ (1920)**

Takovéto „zpěvníky“ i dnes ještě rozzáří oči té části mládeže v levicových kavárnách, která, nevědomá si násilné historie celého kontinentu, obdivuje latinskoamerické „revoluční hrdiny ve vojenských uniformách“. Ale jak jinak by se dal účinněji potlačit přístup mladých lidí k těm vnitřním energiím, z nichž může vzejít pouze radikální odpor – vzpoura za život proti dlouhé historii pravicových či patriarchálních vyhlazovacích projektů – než patosem „vojenských písní“?

Erich Mühsam, na základě svých zkušeností s Noskeho vojáky během revoluce v Bavorsku a s ohledem na jednotu rozhádaného levicového tábora, poznamenal:“

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 18

DOKONČENÍ ČLÁNKU ANTIMILITARISMUS A REVOLČNÍ MILITARISMUS

Metoda smrtící síly však jistě selhává jako „bojový systém“ proti těžce ozbrojeným aparátům vládnoucích „mocí a autorit“. Terorem se nedá zabránit genocidám, ani je ukončit, ale jistě se jím dají usnadnit. Na věky věků má být Adolf Hitler (nebo jeho nespočetná „nová vtělení“) poražen atomovou bombou; ale od srpna 1945 toho může dosáhnout pouze ten, kdo je jako „Hitler“ zároveň ochoten zničit lidstvo jako celek v rámci totálního „řešení“. (Skutečnost, že vojenské doktríny se již dávno přesunuly od údajné „ochrany lidstva“ k otevřenému zajišťování vlastních geostrategických a ekonomických zájmů, zde ponechme bez komentáře.)

Na bohatých zkušenostech založený výrok irské nositelky Nobelovy ceny míru Mairead Corrigan (narozené 1944 v Belfastu) praví: „Násilí nefunguje!“ Pokud se však v dohledné budoucnosti budou znovu néjací šarlatáni zasazovat o levicovou „romantiku násilí“, mohl by tento vzhled zcela pragmaticky nasměrovat naši pozornost k tomu, co je zřejmé, tedy právě tomu, co snadno zůstává pod vlivem urputné „romantiky násilí“ našim očím skryto. Ve světě současných společenských otřesů zná anarchistické hnutí, čerpající ze své historie, lepší metody boje než etiku povinného sebeobětování, známu od „rudoarmějců“. Novou popularitu by zasloužily Mühsamovy skvělé antimilitaristické satiry, nikoli jeho patetické bitevní verše. Právě kurážný odpor s nádechem humoru může účinně zavařit všudypřítomné militarizaci, a navíc dokázat, že hédonismus mladých lidí se dá klidně spojit s morálkou: Věř mi, miluji život: Nepřidám se k vojákům! Nepřidružím se k těm uniformovaným mrtvolám – ve válkách boháčů!

Tento text, zkrácený odstraněním poznámek, byl poprvé publikován jako úvod k následující čítance:

Erich Mühsam: Odvaha je však můj soudruh. Texty o boji a revoluci. Sestavil Peter Bürger. Vydáno ve spolupráci s Lebenshaus Schwäbische Alb. (= edice pace | Regál: Pacifisté a antimilitaristé z židovských rodin 10). Hamburk: BoD 2025. (ISBN: 978-3-8192-4868-9; Brožovaná vazba, 312 stran; 13,99 €). – Internetový portál: <https://schalom-bibliothek.org/>

Zdroj: www.graswurzeln.net. Přeložila Eliška Lang

VÁNOČNÍ ZÁZRAK

Kapitola první - Jiskra

Adriana S.

„Píše se 23. prosince 1914 léta Páně. Stále mrzeme na frontě, je tu zima a tma. Zítra jsou Vánoce, tak snad by mohl být klidnější den. I když si to Winfried nemyslí, věřím, že...“

Alwin zamyšleně okousával tužku a díval se na to, co napsal. Nakonec poslední větu škrtl a zaklapl svůj zápisník. Tupým, nepřítomným pohledem se zahleděl na zemi nikoho. Scéna zůstávala stejně neměnná, jako jejich pozice. Jen občas se vyměnily hlídky a snažili si aspoň trochu odpočinout, protože spát se v těch podmínkách moc nedalo.

Všudypřítomné bláto, zápach nepohrbených mrtvých těl z bojiště i zkaženého jídla, mokro, zima i nekonečná dělostřelecká palba vytvářela kombinaci, ve které přežil jen člověk s tuhým kořínkem.

„Zatracená zima. Kdyby aspoň sníh napadl, tohle bláto se nedá vydržet,“ nadával. Jeho hlas však postrádal barvu. Jen tichá, hořká rezignace. Na víc se nemohl.

„Prý „Do švestek jsme doma.“ To tak. Lžou nám, a ještě nás tu nechaj třet o týden dýl,“ povzdychl si. Už dávno se stalo normou, že si povídal sám se sebou a nikdo se nad tím nepozastavoval.

Zamnul si prokře hlé ruce a dýchl do nich. Přísahal by, že mu modrají prsty. Otevřel svůj věrný zápisník a s opatrností a jemností, až nepřirozená pro ostríleňého vojáka, uchopil mezi prsty malou fotografii. Na ní byla vyobrazená starší, usměvavá paní, která jednu ruku měla položenou na rameni malého, rošťácky se zubícího klučíka, druhou na rameni o něco většího mladíka s lehkým úsměvem, a nakonec mohutný muž, který ji objímal.

„Tohle budou první Vánoce bez vás,“ pronesl tišeji, než předtím „První, a možná i poslední.“ Pokusil se skrz neprůstupnou mlhu dohlédnout k nepřátelským zákopům.

Ostrý, štiplavý vítr ho šlehal do tváře. Nesl s sebou závan smrti, zoufalství a beznaděje. Nebylo kam se ukrýt – větší na jejich úkrytů byla zničena a výstavba nových trvala dlouho. Alwin však cítil ještě jednu věc.

Vinu.

S blížícím se Štědrým dnem na ty dva dny myslel stále častěji. Na ten den, kdy přišel o své milované a půdu pod nohama, a na tu chvíli, kdy nechal strach, bolest, vztek a nenávisť přebrat otěže.

A zatáhl do toho i svého nejlepšího přítele, kterému nejprotivnějším na světě bylo bojovat a někomu ubližovat.

Obrátil se směrem, kde tušil, že ho zahledne, zakutaného do dek a hadrů. Alwin si byl naprosto jistý, že tam je, protože tak dlouhé nohy, které zpoza hromady čouhaly, nemohly patřit nikomu jinému.

Hromada se zavrtěla a vykoukla z nejprve špice, pak helma a nakonec celá hlava. Winfried se s povzdechem opřel o stěnu, Alwinova pohledu si ani nevšiml.

Jeho tvář byla zarostlá, špinavá a zjizvená, oči přivíral, jakoby mu do nich foukal silný vítr. Alwin se mírně zamračil. To ticho, ta melancholická zadumanost se mu vůbec nelíbila. Většinou v tyto dny celá jejich skupinka byla pospolu, hrála hry, dohadovali se o prkotinách, dělali voloviny nebo je jen vymýšleli, povídali si... Ale teď byli roztroušení, zamklí a bez nálady.

V době, kdy by se měli nejvíc veselit, trávit čas pohromadě. Alwin odtrhl pohled od Winfrieda a nahmatal v kapse vánoční dárek pro všechny. Tři tabulky čokolády, které vyjednal s proviantákem a šetřil si je na krušné časy. Ujistil se, že tam pořád jsou a ruku zase vyndal.

„Už jen pro ně bych si přál oslavit Vánoce jako normální člověk. Bože, chci toho moc? Jeden jediný den, kdy místo smrti a střelby bude klid a mír?“ hořekoval, s očima upřenýma na potemnělou, zamračenou oblohu. Na okamžik tak setrval, jako by očekával odpověď zhůry, pak zavrtěl hlavou a zamrkal.

Očividně to řekl dost nahlas, protože se v mžiku ozval chraptivý hlas. „Chceš odpověď?“ zakašlal Winfried a utáhl si šálu kolem krku.

„Šetři hlasem, Winfriede,“ odbyl ho Alwin. „Velitelé nás určitě neušetří ani na Štědrý den. A rozkazy se musí poslouchat.“

„Aspoň, že to víš. I když o té poslední větě by se dalo polemizovat,“ utrousil. „Ale bylo by to nádherné, to ne že ne. Kdyby jsme měli stromek, ozdoby, světelka, místo nadávek a střel bychom si s druhou stranou vyměnili jídlo a pití...“ zasnul se. „Ale Frantíci a Tomíci by hned rozstříleli na maděru výzdobu i nás,“ zachmuřil se a zahrabal se zase pod deky. Příměří? To nezní špatně, uvažoval Alwin. Kdyby to bylo na jeden den, snad by to tak nevadilo, nebo jo? Nebudeme se bratříčkovat, jen...

Vylezl po žebříku a opatrně se podíval na bojiště, jakoby doufal, že uvidí úplně jiný obraz. Měl smůlu.

Tu viselo tělo v šedé, lehce narudlé uniformě zamotané v ostatém drátu, tam se zas válela mrtvola s výraznými červenými kalhotami, tak typické pro jejich nepřítel, a jinde jen pár končetin, nejspíš rozervaných granátem.

V tom si vzpomněl na Winfriedova slova. „Je jedno, jestli mají německou, francouzskou nebo britskou uniformu. Všichni skončí stejně, Alwine. Mrtvý.“

Tenkrát tomu tolik nevěnoval pozornost a teď ho to udeřilo plnou palbou.

Jestli jsme ale všichni jenom lidi... Možná to přiměří přijmou. Možná jsou úplně stejně unavení a vyčerpaní jako my. Možná... by to za pokus stálo.

A tak se zrodil plán. Plán, který měl rozžehnout plamen světla a míru v temném chaosu a brutalitě války.

Otázkou však zůstávalo... Podaří se zažehnout? Nebo se utopí v temnotě dřív, než se stačí rozhořet?

Kapitola druhá - Ticho před bouří

Celý den se protivně táhl. Několikrát se prostrídali na hlídce, občas zazněl falešný poplach, prostě den jako každý jiný. Šli se odblešit a někteří i oholit. Někdy nad nimi zakroužila letadla a svedla spolu krátký boj. To vojáci ožili – napjatě sledovali nebeskou přestřelku, hlasitě skandovali, vsázeli se, kdo vyhraje a na chvíli vypadalo všechno v pořádku.

Jakmile však letouny zmizely z oblohy, vrátilo se to mrazivé ticho a zlověstný klid, z kterého Alwinovi naskakovala huší kůže.

Až na občasnou dělostřeleckou palbu se ale nic do večera nedělo. Ostatní to uvítali více než vřele. Konečně mohli trochu slevit na pozornosti a zkusit se vyspat. Sborové zívání a kýčání postupně utichalo, světla zhasínala a přicházela opravdová tma a zima.

Jen jeden malý ohníček plápolal v rohu zákopů a seděla u nich skupinka vojáků, jejíž členem byli i Alwin a Winfried. Podsaditý a neustále kýčající klučina se snažil ohrát kus salámu, další tři vedle sebe mlčky seděli a hleděli do plamenů, poslední stál trochu stranou a kouřil tabák.

„Ukaž Ofas, dej to sem. Takhle ti uhoří ruka,“ nevydržel to jeden z trojice a ukázal kamarádovi, jak ohrát salám. Měl silný bavorský přízvuk a ani svým vzhledem do skupinky nezapadal. Byl jediným blondákem s trochu svalnatější postavou a důstojnickou čepicí. Pod laskavými modrými očima se mu rýsovaly hluboké a tmavé kruhy, tvářil se dobromyslně, ale unaveně. Winfried dloubl do svého souseda. „Myslíš, že něco ví od Falkenberga?“ zašeptal. „Co-čože? Kdo, co, o čem?“ ptal se zmateně Alwin, doteď zamyšleně hledící do plamenů.

„No přece Bavorák, od leutnanta Falkenberga. Když je teď ten podělaný poddůstojník, mohl by vědět nějaké užitečné informace, ne? Třeba o tom, jak chystají spískat Vánoce,“ sykl Winfried. Lehce pohrdavě hleděl na Fritzovu důstojnickou uniformu.

„Se ho zeptej, ne?“ pokrčil rameny Alwin. Když však viděl Winfriedův otrávený výraz „To myslíš vážně“, povzdychl si. Stále si na sebe moc nezvyklí, i když spolu bojovali od samého začátku.

„Hej Fritz?“ houkl na něj, než ho Winfried stačil zadržet.

Volaný se otočil a pousmál se. „Copa?“ „Nevíš náhodou něco o tom, co se chystá na Vánoce, jestli vůbec něco?“

Přes Fritzův obličej přeletěl stín. Zvedl se a s povzdechem se posadil zpátky vedle Alwina.

„Hele, vypadá to bídně. Vedení vydává čím dál přísnější regule, protože se jim hroustí morálka pod rukama jak chleba ze suchý mouky. Vojáci nechť bojuvat, chtějí být na Štědrý den doma nebo aspoň mír na frontě, i někteří níže postavený velitelé se přiklánějí k přiměří,“ vyprávěl svou zpěvavou bavorštinou a Alwin se musel hodně soustředit, aby mu rozuměl, takže si ani nevšiml, že Winfried se mračí čím dál víc.

„A ty bys něco takového určitě nedovolil, že?“ vložil se do toho, hlas nasáklý hořkou frustrací. „Záleží,“ odpověděl váhavě Fritz, vyhýbaje se Winfriedovu pohledu. Chvilí mlčel, ale pak se znovu ozval. „Udělal bych, co je v mejch silách, abych přesvědčil leutnanta Falkenberga, aby zkusil to přiměří vyjednat. Do háje, ale kdyby to on nebo někdo jinej práskl na vedení, ohrozím tím nejen nás, ale i celou naši jednotku.“ Jeho výraz i pohled ztvrdl. V tom má pravdu, to musí Winfried uznat, pomyslel si Alwin.

Winfried něco neurčitěho zabručel a mlčel. Fritz si to vyložil jako souhlas a dál se tím nezabýval.

„Když už mluvíme o plánech... Tuhle leutnant Falkenberg naznačil, že se možná blíží útok, vodtamtud,“ nadhodil a kývl hlavou směrem k nepřátelským zákopům. „Ještě neví kdy, a jestli, ale podle nejnovějších zpráv by to mělo být brzo. No, však ještě uvidíme,“ mávl rukou. Mluvil o tom stejným tónem, jako kdyby povídal o tom, co měl dneska k obědu. Winfried si odfrkl, ale nic na to neřekl.

„Tak to abychom si zkontrolovali pušky,“ podotkl Alwin. „Ale třeba z toho nic nebude.“ „Jestli něco takového nastane, předem upozornuji, že nikoho zabíjet nebudu, jenom se bránit, a kdo mi bude odporovat, ať jde do prdele,“ prohlásil pevně a lehce napjatě Winfried.

„Však ti to nikdo nebere,“ uklidňoval ho Alwin. Přitom se v duchu pousmál. Aspoň něco na něm zůstalo stejné. A zařídím, aby se vrátilo jeho staré já, i kdyby jen na chvíli. „Hele, už si na tom konečně nevylámu zubyl“ ozvalo se radostné zvolání od ohně. Otti, nejmladší člen skupinky, vítězně mával salámem na ostatní. Fritz se usmál a ukázal zdvižené palce.

„Myslíte, že mi dojde balíček od maminky k Vánocům?“ přemýšlel nahlas. „V posledním dopise mi psala, že pošle nějaký cukroví a vánočku. Snad ji někdo nesní, než mi ten balíček doručí,“ zasmál se, ale jeho smích zněl jaksi... Dutě. Hovor plynul dál, ale Alwin dokázal vnímat jen to, jak se slova ztrácí a utápí ve tmě.

Na okamžik se mu obraz ohně a přítel rozostřil.

Měl pocit, že ucítil vůni čerstvě pečeného cukroví a že okolo něj padá sníh.

Přisahal by, že slyšel vyzvánění zvonů a skoro až nadpozemský, sotva slyšitelný hlas. Nerozuměl mu, ale zněl nádherně, andělsky.

V mysli se mu rozhostil klid. A po celém těle se rozlilo teplo, až ho z toho zamravenčilo. Na levé tváři ucítil jemný větřík, takové něžné pohlazení.

V tu chvíli věděl, co musí udělat. Oklepal se a zamrkal do slabého světla ohně.

Uvažoval vždy racionálně, ale teď si nebyl vůbec jistý. Co to sakra bylo? Někjaký božský vnuknutí, nebo co?

Rozhodl se to brát jako znamení. Znamení, že to, co se chystá udělat, je správně. Koneckonců, kdy jindy by se měly záznaky dát, než o Vánocích.

Z rozjímání ho vyrušilo Ottiho nadšené výskání a Winfriedův hlas. „Buď zdrav, posle bohů! Co za zprávy nám přinášíš, že se tak ženeš? Máš snad na botách křídélka, Hermési?“ zahalasal Winfried na nově přichozího. Vypadal, že je v mnohem lepší náladě.

Ke skupince udýchaně doklusal klučina ještě drobnější než Otti, hubený jako týčka, torna, kterou nesl ho převyšovala jak ve váze, tak výšce. Prudce vydechoval, tváře mu zrudly a těžce dosedl na bednu, tornu hodil vedle sebe. Byl z něho cítit pot, hlína a vítr, který všechny ovál, když tam přiběhl. „Co to neseš?“ vyzvídal hned Otti a se zájmem si prohlížel naditý batoh. „Seš v pohodě, Adlere?“ staral se Fritz.

POKRAČOVÁNÍ V DALŠÍM ČÍSLE

FRANCOUZSKÝ GENERÁL: „PŘIPRAVTE SE NA SMRT DĚTÍ VE VÁLCE“

Možná si myslíte, že se vás antimilitarismus netýká. Válka je přece tak daleko. Jenže poslední dobou se stále větším znepokojením sledujeme militarizaci společnosti, mediální masáž, která má veřejnost připravit na válku. Vyjádření evropských politiků ukazují, že jsou ochotni obětovat nás a naše děti ve válce s Ruskem. Posledním je projev francouzského generála Mandona, který mimo jiné prohlásil „připravte se na smrt dětí ve válce“. Náčelník francouzského generálního štábu Fabien Mandona jako válečný štváček pronesl, že je nutné, aby se Francie připravila na konfrontaci s Ruskem během následujících čtyř až pěti let. Což jen potvrzuje, že se nás evropští politici snaží zatáhnout do války.

Při svém nedávném projevu na kongresu starostů v Paříži řekl: „Máme know-how a máme ekonomickou i demografickou převahu, abychom přemohli režim v Kremlu. Co nám ale chybí, a tady musíte sehrát hlavní roli vy, je odvaha. Odvaha přijmout, že budeme muset trpět, pokud chceme chránit naše hodnoty“. Pak přišla ještě kontroverznější slova: „Pokud naše země zaváhá, jelikož není připravena ztrácet své děti nebo ekonomicky trpět, protože prioritou musí být vojenská výroba, pak jsme skutečně v ohrožení.“ Nespolehejte se na politické vůdce, očividně nás připravují na válečný konflikt a je jim ukradené,

kolik nás při tom zahyne. Udělají nám to znovu, jako neschetněkrát předtím. Oni vědí, že se jich válka nedotkne. Politici, bohatí, novináři, generálové a jejich rodiny budou v bezpečí vojenských bunkerů. Oni ani jejich děti nebudou umírat ve frontových zákopech. Rozpoutají válku, ve které budou umírat naše děti a my. Mír můžeme prosadit jenmy šami, protože je v našem bytostném zájmu.

Antimilitarismus je prostředkem, jak zabránit válce, a také jak nebyť poslán umírat za cizí zájmy a zisky. Jako jednotlivci jsme slabí, ale když se spojíme v silné antimilitaristické hnutí, můžeme je zastavit. A co můžeš udělat už dnes? Staň se vojenským odpíračem či odpíračkou. Stáhni si a výtiskni formuláře a ještě dnes je vyplň a pošli na adresu Antimilitaristického sdružení Dezertér.

DEZERTÉR ROVNOU DO SCHRÁNKY

JEN ZA 10 Kč

předplat si na rok za 60 Kč

objednej na: dezert@riseup.net
na whatsapp: **792/757 100**

antimilitaristický zpravodaj

DEZERTÉR

členské schůze Antimilitaristického sdružení

DEZERTÉR

PRAHA

KAŽDÝ MĚSÍC

na místě možnost přistoupit do spolku
vyplnit prohlášení vojenského odpírače

POMOZ NAJÍT DISTRIBUČNÍ MÍSTO VE SVĚM MĚSTĚ!

MÁŠ OBLÍBENOU HOSPŮDKU, KAVÁRNU, ČAJOVNU NEBO TŘEBA ANTIKVARIÁT? ZKUS TAM DOMLUVIT MÍSTO PRO DISTRIBUCI DEZERTÉRA!

Antimilitaristický zpravodaj Dezertér vychází čtvrtletně, někdy i častěji na 20. stranách formátu A4. Solidární cena je 10 Kč. Předplatné na rok 60 Kč, pokud se ve tvém městě nachází náš distributor, doručí ti jej do schránky pravidelně bez toho, aby si musel hradit poštovné. Při zaslání poštou roční předplatné 300 Kč. Dezertér je nezávislý časopis, vydávaný vlastními silami obyčejnými pracujícími a studenty. Časopis vydává Antimilitaristické sdružení Dezerér (ASD), které se schází na pravidelných poradách k zajištění vydávání časopisu, jeho distribuci a propagaci. Zároveň koordinuje společné akce a kampaně. Kolektiv je nadstranícký a sdružuje antimilitaristy a odporce války napříč celým levicovým hnutím. Proti militarismu, zbrojení a válce je potřeba spojit síly. Spoj se s námi. **email: dezert@riseup.net -- telefon: 792 757 100 (whatsapp) -- adresa: Husistká 347/97, 417 41 Krupka**

WWW.DEZERTER.NET